

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN
TILINPÄÄTÖSTIEDOTE
1.1.-31.12.2020

Säästöpankki

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 31.12.2020

Säästöpankkiryhmän tilinpäätöstiedote 31.12.2020	3	Muut liitetiedot	47
Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus	3	Liite 18: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	47
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	4	Liite 19: Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus	52
Toimintaympäristön kuvaus	4	Liite 20: Vakuudet	53
Säästöpankkiryhmän tulos ja tase	6	Liite 21: Taseen ulkopuoliset sitoumukset	53
Vakavaraisuus ja riskiasema	7	Liite 22: Lähipiiritiedot	54
Luottoluokitukset	10		
Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat	10		
Muu kuin taloudellinen raportointi	11		
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin	13		
Olennot tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen	15		
Vuoden 2021 näkymät	15		
Tilinpäätöstiedote	17		
Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma	17		
Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma	18		
Säästöpankkiryhmän tase	19		
Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma	20		
Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma	22		
Laatimisperiaatteet	23		
Liite 1: Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien yhteenliittymästä	23		
Liite 2: Laatimisperiaatteet	25		
Tilikauden tulos	27		
Liite 3: Segmentti-informaatio	27		
Liite 4: Korkokate	31		
Liite 5: Palkkiotuotot ja -kulut, netto	32		
Liite 6: Sijoitustoiminnan nettotuotot	33		
Liite 7: Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	34		
Liite 8: Liiketoiminnan muut tuotot	34		
Liite 9: Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	35		
Varat	38		
Liite 10: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	38		
Liite 11: Lainat ja saamiset	40		
Liite 12: Johdannaiset ja suojauslaskenta	41		
Liite 13: Sijoitusomaisuus	43		
Liite 14: Henkivakuutustoiminnan varat	44		
Velat	45		
Liite 15: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	45		
Liite 16: Liikkeeseenlasketut velkakirjat	45		
Liite 17: Henkivakuutustoiminnan velat	46		

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2020

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2020 oli pandemian vuoksi erikoinen vuosi koko maailmalle, niin myös Säästöpankkiryhmälle. Tilikausi lähti erittäin vauhdikkaasti käyntiin sekä antolainauksen että varallisuuden hoidon palveluiden alueilla. Koronapandemian leviäminen Suomeen maaliskuun alussa muutti kuitenkin nopeasti kaiken.

Toimintaympäristöstä katosi pandemian myötä ennustettavuus lähes kokonaan. Yritysten investointihalukkuus hyytyi ja vain käyttöpääomarahoituksesta ja oman likviditeetin hallinnasta oltiin kiinnostuneita. Ihmiset eivät ainakaan hetkeen olleet kiinnostuneita lainalla rahoitetuista asunnoista tai muista suurista sijoituksista. Autokauppa ja liikenne pysähtyivät lähes kokonaan. Tukkurahoitusmarkkina meni maaliskuuhun vaihteessa monilta osin käytännössä kiinni. Tilannetta verrattiin vuoden 2008 finanssikriisiin, mutta muuten ei oikein ollut esimerkkejä siitä, kuinka vallitsevassa tilanteessa tulee toimia.

Säästöpankkiryhmän tärkein prioriteetti koronakevään aikana – kuten aina – oli pitää huolta siitä, että asiakkailta oli tilanteen ja epävarmuuden vaatima rahoituksellinen joustavuus koko ajan käytettävissään. Säästöpankkiryhmä auttoi asiakkaitaan muun muassa lainojen lyhennysvapailta. Yhtä tärkeää oli jakaa tietoa saatavilla olevista muista rahoitusmahdollisuuksista ja kansantalouden tilanteen kehittymisestä. Valtava joukko asiakkaita tarttui näihin mahdollisuuksiin ja pankkiryhmä onnistui ylläpitämään ja kasvattamaan asiakkaidensa luottamusta pandemias-ta selviytymiseen. Lyhennysvapaiden myötä koko kansantalouteen syntyi myös merkittävä määrä kulutuspotentiaalia, kun lainoja ei lyhennetty.

Sijoitusrahastoista nostettiin koko maassa maaliskuussa ennätysmäärä varoja. Tässä tilanteessa Säästöpankkiryhmän asiakkaat näyttivät kuitenkin toimivan varsin hyvin, sillä Säästöpankkiryhmän markkinaosuus sijoitusrahastoissa kasvoi vuoden mittaan. Hyöty päätyi asiakkaille sijoitusmarkkinoiden nopean elpymisen myötä. Toki Säästöpankkiryhmänkin hallinnoitavien varojen määrä laski keväällä, kääntyäkseen uuteen nousuun myöhemmin vuoden aikana. Varallisuuden siirtyminen pois sijoitusrahastoista osaltaan selitti myös talletusten voimakasta kasvua.

Ilmapiiri taloudessa ja rahoitusmarkkinoilla muuttui jälleen paremmaksi ja Säästöpankkien liiketoiminta alkoi vilkastua uudelleen jo kesän aikana. Lainojen kysyntä elpyi, sijoitusrahastoihin alkoi taas virrata rahaa sisään ja koko kansantalous alkoi osoittaa toipumisen merkkejä. Asuntokauppa, mökkikauppa ja kotien remontointi vilkastuivat merkittävästi, mikä yhdessä lyhennysvapaiden kanssa mahdollisti sekä lainakannan että korkokatteen kasvun kesästä eteenpäin. Syksyn mittaan kävi ilmeiseksi, että ihmisten luottamus omaan talouteensa oli palautunut ja vuodesta muodostui myös Säästöpankkiryhmälle oikein hyvä. Korkokate kasvoi 3,4 prosenttia ja palkkiotuotot kasvoivat 10,4 prosenttia. Erityisen nopeasti kasvoivat varallisuudenhoidon palvelujen palkkiot ja maksuliikennepalkkiot.

Strategisesti Säästöpankkiryhmän tavoitteena on rakentaa asiakkailleen markkinoiden paras yhdistelmä digitaalisia ja kasvotusten tapahtuvia palveluja, nyt ja tulevaisuudessa. Vuosi 2020 osoitti, että olemme hyvällä tiellä kohti tätä tavoitetta.

Pandemiakriisi on vauhdittanut trendejä, jotka muokkaavat pankkien asiakaskäyttötymisen muutosta. Asiakkaat siirtyivät pandemian puhjettua yhä enemmän digitaaliseen asiointiin mobiilissa ja verkkopankissa, puhelinpalveluun ja verkkotapaamisiin. Muuttuneita asiakasvaateita heijastellen teimme vuoden aikana mahdolliseksi myös sen, että Säästöpankin asiakkaaksi voi tulla käymättä lainkaan konttorissa. Puhelujen ja verkkoviestien kasvanut määrä laittoi asiakaspalvelun ajoittain koville, mutta lopputuloksena voidaan sanoa, että Säästöpankkiryhmän asiakaspalvelu puhelimesta ja digitaalisissa kohtaamispaikoissa kuuluu alansa ehdottomaan parhaimmiston. Säästöpankkien asiakkaat ovat vuodesta toiseen kaikkein tyytyväisimpien pankkiasiakkaiden joukossa. Erityisen tärkeä saavutus vuonna 2020 oli se, että vuosittaisen pankki- ja rahoitusalan EPSI Rating -asiakastutkimuksen mukaan Säästöpankkiryhmällä oli Suomen ja koko Pohjoismaiden tyytyväisimmät yritysasiakkaat.

Asiakaskäyttötymisen lisäksi myös pankkiryhmän henkilöstön työskentelytavat muuttuivat varsin merkittävästi koronapandemian myötä. Siirryimme koko ryhmässä valtaosin etätöihin yhden maaliskuun viikonlopun aikana. Vuosi 2020 ja koronapandemian aiheuttama digiloikka osoittivat, että suuret investointimme digitalisaatioon, asiakaskokemukseen ja yhteisiin palveluihin ovat olleet viisaita investointeja. Voidaan sanoa, että Säästöpankkiryhmän strategian tärkein onnistuminen on ollut se, että Säästöpankit ovat pystyneet palvelemaan asiakkaitaan markkinoiden parhaalla tavalla koronapandemian asettamista haasteista huolimatta.

Tomi Närhinen

Toimitusjohtaja
Säästöpankkiliitto osk

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Tilikauden aikana toteutettiin kaksi säästöpankkien välistä fuusiota. Huittisten Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankkiin ja Sysmän Säästöpankki fuusioitui Helmi Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien määrä väheni 20 pankista 18 pankkiin. Edellä mainitut muutokset ovat olleet Säästöpankkiryhmän sisäisiä, eikä järjestelyillä siten ole vaikutusta Säästöpankkiryhmän tulokseen.

Säästöpankkiryhmä osti 6.11.2020 aikaisemman ilmoituksen mukaisesti Oma Säästöpankki Oyj:n omistamat Nooa Säästöpankki Oy:n, Sp-Henkivakuutus Oy:n, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n, Säästöpankkien Holding Oy:n ja Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n osakkeet. Vähemmistöosuuksien hankinnalla ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tulokseen. Kauppaan sisältyi 73 414 kpl Nooa Säästöpankki Oy:n osaketta, joista 4 840 osakkeen osalta kaupan voimaantulo edellytti EKP:n hyväksyntää. Viranomais- hyväksyntä saatiin ja kauppa toteutettiin tammikuussa 2021.

Eurajoen Säästöpankki ja Mietoisten Säästöpankki ilmoittivat 10.11.2020 aloittavansa yhdistymisneuvottelut Oma Säästöpankin kanssa. Päätökset asiasta tehdään kevään 2021 aikana.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristön kuvaus

Globaali talousnäkyvä

Vuoteen 2020 siirryttiin orastavan optimistisissa taloustunnelmissa. Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ennusti tuolloin maailmantalouden kasvavan 3,3 % vuonna 2020, eli hieman viime vuotta ripeämmin. Vuoden ensimmäisten viikkojen aikana maailman tietoi-suuteen nousi kuitenkin Kiinassa leviävä koronavirus ja viruksen lähdettyä leviämään muuallekin havahduttiin siihen, että kyseessä on maailmanlaajuinen pandemia. Eri maat asettivat erilaisia liikkumisrajoituksia ja sulkutoimia, joilla pyrittiin estämään viruksen leviämistä. Rajoitustoimet ja ihmisten varovaisuus heikensivät myös taloutta ennennäkemättömän nopeasti.

Suurin talousisku nähtiin vuoden toisella neljänneksellä, jolloin monissa maissa nähtiin historiallisen suuria pudotuksia bruttokansantuotteessa. Kesällä tautitilanne rauhoittui ja se näkyi myös talouden nopeana elpymisenä. Syksyllä tautitapaukset lähtivät jälleen nousuun ja se heijastui lisäksi talouden

lukuihin. Tosin tässä viruksen toisessa aallossa talousvaikutukset jäivät pienemmiksi, sillä viruksen kanssa oli jossain määrin opittu elämään, ja talouden rajoitustoimet olivat vähemmän tiukkoja kuin kevään ensimmäisessä aallossa.

Koronakriisin myötä valtiot ovat ottaneet käyttöön erilaisia finanssipoliittisen elvyttämisen keinoja, joiden tarkoituksena on auttaa yritykset ja kotitaloudet koronan aiheuttaman taluskriisin yli. Euroopassa elvytyksen painopisto on ollut työpaikkojen säilyttämisessä, USA:ssa enemmänkin kuluttajien suorassa tukemisessa. Elvytyksen seurauksena eri maiden velkaantumistasheet ovat nousseet nopeasti. Myös keskuspankit ovat olleet valppaana ja massiivisilla tukitoimillaan ne ovat tukeneet rahoitusmarkkinoita.

Kokonaisuutena maailmantalouden odotetaan supistuvan noin 4 % vuonna 2020. Vuoden talouskehitystä leimasi se, että talouskehitys aaltoili viruksen leviämisen mukaan. Tautitapausten lisääntyä talous kärsi ja vastaavasti tautitapausten vähennyttä talous lähti elpymään. Korona on siis määritellyt talouden kulun, vaikka toki muitakin merkittäviä tapahtumia ajoittui vuoteen 2020. Näistä merkittävimpiä USA:n presidentinvaalit ja Brexit -sopimuksen syntyminen joulukuussa.

Koronakriisissä suurimman iskun on luonnollisesti kärsinyt palvelusektori, jossa sosiaaliset kontaktit ovat yleisiä. Myös teollisuus on kärsinyt koronakriisistä, mutta pelättyä vähemmän. Loppuvuonna teollisuus osoittautui yllättävän resilientiksi taudin toisessa aallossa.

Vaikka talous on kärsinyt koronasta joka puolella maailmaa, ovat maiden väliset erot merkittäviä. Kiinassa tauti on onnistuttu pitämään ensimmäisen aallon jälkeen hyvin kurissa, ja maan bruttokansantuote on jo ylittänyt kriisiä edeltäneen tason. Onnistuneen taudinhallinnan lisäksi Kiina on hyötynyt siitä, että se on tuottanut niitä tuotteita, joita koronasta kärsivä maailma on tarvinnut: terveyst- ja hygieniatuotteita, erilaisia tietoteknisiä tuotteita, joita on tarvittu etätöön lisääntyneenä. USA:ssa talouden pudotus jäänee myös Eurooppaa pienemmäksi vuonna 2020: USA:n bruttokansantuotteen odotetaan pudonneen vajaat 4 %, kun euroalueelle odotetaan yli 7 %:n pudotusta. Myös euroalueen sisällä maiden väliset erot ovat merkittäviä. Isoista maista pahimmin koronasta ovat kärsineet Italia, Espanja ja Ranska. Suomi on parhaiten pärjänneiden maiden joukossa.

Loppuvuonna 2020 saatiin erinomaisia uutisia, kun useampiikin lääkeyhtiö ilmoitti toimivasta koronarokotteesta ja monella yhtiöllä kehitys on aivan loppusuoralla. Rokottamiset päästiinkin aloittamaan jo loppuvuonna. Rokotusten aloittaminen luo myös paremman näkymän vuoteen 2021 ja ulospääsy koronakriisistä hämmöttää jo näköpiirissä.

Korkoympäristö

Euroalueen korkotaso on tilikaudella laskenut edelleen. Sekä lyhyet että pitkät korot nousivat maaliskuun huhtikuussa ensireaktiona koronakriisiin, mutta kesäkuusta eteenpäin alkanut lasku on vienyt korot alkuvuotta matalammalle tasolle. Vaikka koronarokoteohjelmat ovat käynnistyneet, ei nopeaa muutosta korkotasoon ole näköpiirissä.

Jälleenrahoituskustannukset tukkimarkkinoilla ovat liikkuneet lähes identtisesti pohjakorkojen kehityksen kanssa. Marginaalit nousivat voimakkaasti maaliskuun toukokuussa lähtien tämän jälkeen laskuun ja palautuen lopulta alkuvuottakin matalammalle tasolle. Tähän kehitykseen on vaikuttanut erityisesti EKP:n huomattava tuki jälleenrahoitusmarkkinoille, mikä puolestaan on vähentänyt velkaemissio toimintaa ja kaventa-

nut luottoriskimarginaaleja tarjonnan vähyiden johdosta. Euroalueen valtionlainamarkkinoilla tuottoerot kaventuivat Euroopan keskuspankin jatkaessa osto-ohjelmaansa. Sijoittajien riskiottohalukkuuden elpyminen osaltaan tuki valtionlainojen tuottoerojen kaventumista vuoden 2020 toisella puoliskolla.

Sijoitusmarkkinat

Globaali pandemia ja sen vaikutukset talouteen leimasivat myös sijoitusmarkkinoiden tuottokehitystä. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla nähtiin hyvin voimakas osakkeiden hintojen lasku ja yrityslainojen riskimarginaalit kasvoivat epävarmuuden lisääntymisen myötä. Keskuspankit reagoivat tilanteeseen hyvin nopeasti ja elvyttävät toimenpiteet palauttivat sijoittajien luottamuksen. Koronakriisin vaikutukset yrityksiin ja eri toimialoille vaihtelivat voimakkaasti, mikä näkyi suurina tuottoeroina osakemarkkinan sisällä. Kokonaisuutena osakemarkkinat elpyivät vuoden loppua kohti lähellä pandemiaa edeltäviä tasoja, ja euroalueen korkomarkkinoilla tuottokehitys oli positiivinen riskimarginaalien kaventuessa.

Suomen taloustilanne

Suomen talous on pärjännyt muita Euroopan maita paremmin koronakriisissä. Suomen BKT:n odotetaan pudonneen noin 3 % vuonna 2020, mikä on selvästi vähemmän kuin euroalueella keskimäärin. Suomen hyvä menestys on monen tekijän summa. Virus saapui Suomeen hieman muita maita myöhemmin, mikä antoi reagoitavia aikaa. Taudinhallinta on osoittautunut kohtuullisen onnistuneeksi. Suomen talouden rakenne myös puoltaa pienempää pudotusta, sillä meillä palvelusektorin ja esimerkiksi turismin rooli on monia maita pienempi. Lisäksi etätöihin siirtyminen sujui Suomessa sutjakkaasti hyvien digivalmiuksien ansiosta.

Kuten muuallakin, myös Suomessa aktiviteetin pudotus on ollut suurinta palvelusektorilla. Myös toimialan sisällä erot ovat suuria. Eniten ovat kärsineet majoitus- ja ravitsemisala, kuljetus, viihde ja virkistysalat. Sen sijaan esimerkiksi informaatio- ja viestintäsektori on jopa kasvanut koronan aikana. Teollisuus ja rakentaminen ovat pitäneet pintansa kohtuullisen hyvin koronan aikana ja vähittäiskauppa on jopa hyötynyt koronasta. Korona on siis kohdellut eri alojen yrityksiä kovin eri tavoin. Yritysten konkurssit ovat kuitenkin pysyneet jopa normaalia matalammalla tasolla vuonna 2020. Tämä selittyy pitkälti konkurssilainsäädännön muutoksella, jolla väliaikaisesti vaikeutettiin yritysten hakemista konkurssiin.

Kotitaloudet on kokonaisuutena selvinneet koronakriisistä kohtuullisen hyvin. Lomautukset nousivat nopeasti keväällä, mutta valtaosa lomautetuista on palannut töihin. Työttömyys on noussut yli prosenttiyksiköllä, mutta pelätty massatyöttömyys ei toteutunut. Kotitalouksien palkkasumma oli loppusyksystä 2020 jo lähellä viime vuoden tasoja. Yksi koronakriisin ilmentymä on se, että kotitalouksien säästämisaste on noussut. Tämä mahdollistaa ripeänkin kulutuksen elpymisen, kun tautitilanne helpottaa.

Suomen asuntomarkkinat ovat olleet yllättävän häiriökestävät koronan aikana. Keväällä kauppamäärät putosivat noin kolmanneksen, mutta sen jälkeen asuntokauppa on käynyt vilkkaana. Myös asuntojen hinnat ovat hieman nousseet hieman, joskin alueelliset erot ovat suuria.

Asuntomarkkinat Suomessa

Vuosi alkoi positiivisissa tunnelmissa asuntokaupoissa. Odotettu vanhojen ja uudisasuntojen kauppojen väheneminen ei toteutunut, vaan kauppamäärät kasvoivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Vanhojen asuntojen kauppamäärä kasvoi 5,3 prosenttia ja uusien 23,8 prosenttia (lähde: Kiinteistöväylitysalan keskusliiton Hintaseurantapalvelu, eli HSP). Asuntokau-

pan positiiviseen vireeseen vaikutti jo joulukuulla 2019 lisääntynyt kysyntä, uudet palkkoja nostavat työehtosopimukset sekä vahva kuluttajien luottamus talouteen.

Koronaviruksen vaikutus alkoi näkyä jo maaliskuun puolivälissä asuntomarkkinoilla kysynnän romahtaessa. Tähän vaikutti vahvasti poikkeustilalain säännökset ja Uudenmaan eristäminen. Tästä huolimatta maaliskuu oli vielä vahva kauppakuukausi, koska kaupoista oli pääsääntöisesti jo sovittu maaliskuun alkupuolella. Kysyntä pysyi vähäisenä huhtikuun puoleen väliin saakka, minkä jälkeen se alkoi elpyä. Asuntoportaaleissa (Etuovi.com ja Oikotie.fi) kävijöiden määrä kasvoi tasaisesti huhtikuussa ja myös sieltä tulevat yhteydenottoopynnöt lähtivät kasvuun huhtikuun puolella välissä. Kauppamäärät jäivät kuitenkin selvästi edellisistä kuukausista ja viime vuoden huhtikuusta vanhojen asuntojen kauppamäärän laskiessa 33 prosenttia ja uusien asuntojen laskiessa 51 prosenttia. Helsingissä myyntimäärät laskivat 31 %, Espoossa 34 %, Tampereella 31 %, Vantaalla 40 %, Turussa 46 % sekä Joensuussa 46 % verrattuna vuoden takaiseen. Toukokuun vastaavat luvut olivat käytetyissä asunnoissa -31,5 % ja uusissa asunnoissa -25 %. Helsingissä myyntimäärät laskivat 29 %, Espoossa 23 %, Tampereella 33 %, Vantaalla 47 %, Turussa 36 %, Joensuussa kauppamäärä notkahti 53 % verrattuna vuoden takaiseen.

Kysynnän elpymässä asuntokauppojen määrän kasvun esteeksi muodostui myyjien haluttomuus laittaa kotinsa tai asuntonsa myyntiin. Uusien myyntikohteiden määrä laski huhtikuussa noin 40 prosenttia ja toukokuussa noin 30 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaaviin kuukausiin verrattuna. Koko vuoden tasolla myyntikohteiden määrä oli noin 20 % (yli 10 000 kpl) alhaisempi kuin vuonna 2019.

Lisäksi vapaa-ajanasuntokauppa jatkui viime vuotta vilkkaampana koko vuoden. HSP:n tietojen perusteella vuonna 2020 tehtiin noin 35 prosenttia enemmän vapaa-ajanasuntokauppoja kuin edellisenä vuonna.

Uudisasuntokaupan hiljeneminen ja pankkien alentunut halu RS-rahoituksiin ovat vaikuttaneet siihen, että rakennusliikkeiden aloituskynnys uusissa kohteissa on merkittävästi noussut ja täten myyntiin tulleiden uusien asuntojen määrä laskenut. Uusien asuntojen kauppa HSP:n mukaan laski vuoden aikana noin 6 % edellisestä vuodesta.

Koronapandemia ei ole näkynyt asuntojen hinnoissa. Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat nousivat pääkaupunkiseudulla vuositasolla 5,7 % ja muualla Suomessa hinnat laskivat 0,4 %. Isoissa kaupungeista Tampereella hinnat nousivat 3 %, Turussa 2,4 % ja Oulussa 0,1 %. Käytettyjen asuntojen myyntihintojen vaihtelu näissä kaupungeissa on kuitenkin suurta myös normaalissa markkinatilanteessa. Vanhojen kerrostaloasuntojen keskihinnat olivat pääkaupunkiseudulla 5 069 euroa ja muualla Suomessa 2 417 euroa (Turku 2 790 euroa, Tampere 3 198 euroa, Oulu 2 222 euroa).

Kesäkuussa vapauduttaessa koronarajoitteista asuntokauppa vilkastui selkeästi. Tähän vaikutti poikkeustilalain säännösten poistaminen ja palaaminen lähes normaaleihin toimintatapoihin. Lisäksi noin miljoonan suomalaisen ollessa huhti-toukokuussa etätöissä kotonaan, moni halusi kunnostaa nykyistä kotiaan tai tehdä kodinvaihdon. Toinen puolivuotisjakso oli asuntokaupassa vahva, vaikka loppuvuodesta Koronan toinen vaihe toi epävarmuutta. Etenkin marraskuussa kokonaiskauppamäärä oli 11,5 % vilkkaampi kuin vuotta aiemmin. PK-seudulla kokonaiskauppamäärä kasvoi 0,8 %, PK-seudun kehyskunnissa 6,6 % ja muualla Suomessa laski 3 %. Kauppoja syksyllä olisi tehty enemmänkin, mikäli tarjonta olisi myös lisääntynyt. Koko vuoden tasolla käytettyjen asuntojen kauppamäärä saavutti lähes edellisen vuoden tason.

Säästöpankkiryhmän tulos ja tase

Säästöpankkiryhmän tunnusluvut

(1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto	337 938	362 701	278 517	331 366	304 340
Korkokate	160 967	155 619	152 704	142 176	131 693
% liikevaihdosta	47,6 %	42,9 %	54,8 %	42,9 %	43,3 %
Tulos ennen veroja	66 740	94 807	36 408	88 210	69 603
% liikevaihdosta	19,7 %	26,1 %	13,1 %	26,6 %	22,9 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	306 588	321 395	234 670	282 191	245 376
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-220 157	-219 145	-197 718	-182 693	-158 060
Kulu-tuottosuhte	71,8 %	68,2 %	84,3 %	64,7 %	64,4 %
Taseen loppusumma	13 097 063	12 009 105	11 705 740	11 326 105	10 423 646
Oma pääoma	1 155 709	1 118 391	1 028 796	1 017 520	953 402
Oman pääoman tuotto %	4,6 %	6,9 %	3,0 %	7,3 %	6,2 %
Kokonaispääoman tuotto %	0,4 %	0,6 %	0,3 %	0,7 %	0,6 %
Omavaraisuusaste %	8,8 %	9,3 %	9,2 %	9,0 %	9,1 %
Vakavaraisuussuhde %	19,1 %	19,1 %	18,2 %	19,1 %	19,5 %
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-19 760	-8 379	-3 868	-13 266	-8 411

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2019)

Säästöpankkiryhmä teki hyvän tuloksen vuonna 2020. Säästöpankkiryhmän tulos ennen veroja oli 66,7 (94,8) miljoonaa euroa. Tilikauden voitto oli 52,1 (74,1) miljoonaa euroa, josta Säästöpankkiryhmän omistajien osuus oli 51,3 (72,9) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän asiakasliiketoiminta kehittyi erittäin hyvin. Korkokate kasvoi 3,4 prosenttia ollen 161,0 (155,6) miljoonaa euroa. Korkokate kehittyi tilikaudella hyvin, vaikka markkina on edelleen haastava matalan korkotason ja marginaalipaineen takia. Korkotuotot yhteensä olivat 183,0 (186,7) miljoonaa euroa, josta korkotuotot asiakkaiden lainoista ja saamisista olivat 144,8 (143,8) miljoonaa euroa. Korkoriskien hallinnassa käytettävien johdannaisten osuus korkokatteesta pysyi lähes vertailukauden tasolla ollen 22,0 (23,1) miljoonaa euroa. Korkokatteen kasvua selittää alentuneet korkokulut sekä asiakastalutuksissa että jälleerahoituksessa. Korkokulut laskivat 28,9 prosenttia 22,1 (31,0) miljoonaan euroon.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto kasvoivat 10,4 prosenttia 99,7 (90,3) miljoonaan euroon. Maksuliikennepalkkiot kasvoivat 18,0 prosenttia ollen 44,8 (38,0) miljoonaa euroa. Varallisuudenhoidon palvelut kehittyivät hyvin tilikaudella ja rahastopääomat kasvoivat 3,2 miljardiin euroon kasvattaen rahastoista saatuja palkkioita 12,5 prosenttia 30,8 (27,4) miljoonaan euroon. Luotonannon palkkiot pienivät 11,0 prosenttia 18,9 (21,3) miljoonaan euroon. Säästöpankit tukivat asiakkaitaan myöntämällä ennätysmäärän lyhennysvapaita, joista ei peritty täysimääräisiä palkkioita, joka pienensi tilikauden luotonannon palkkioiden määrää.

Koronaviruspandemia näkyi erityisesti Säästöpankkiryhmän sijoitustoiminnan nettotuloksessa, joka oli 19,6 (36,7) miljoonaa euroa. Suurin osa sijoitustoiminnan nettotuottojen laskusta oli realisoitumattomia arvonmuutoksia käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavista rahoitusvaroista.

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 18,3 (15,4) miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutulo parani vertailuvuodesta ja oli 104,4 (101,9) miljoonaa euroa. Korvauskulut laskivat ja olivat 76,5 (95,9) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 8,0 (23,3) miljoonaa euroa. Vertailukauden summaan sisältyy 12 miljoonaa euroa Samlinkin osakekauppaan liittyvää myyntivoittoa.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan tuotot olivat yhteensä 306,6 (321,4) miljoonaa euroa. Tuottojen lasku johtui sekä sijoitustoiminnan nettotuottojen laskusta että vertailukauden kertaeristä.

Säästöpankkiryhmä liiketoiminnan kulut kasvoivat 0,5 prosenttia 220,2 (219,1) miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 2,6 prosenttia 89,5 (87,2) miljoonaan euroon. Henkilöstön määrä 31.12.2020 oli 1 418 (1 391).

Muut hallintokulut laskivat 2,3 prosenttia ollen 84,0 (86,0) miljoonaa euroa. ICT-kulut nousivat 3,2 prosenttia 48,7 (47,2) miljoonaan euroon. Muut henkilöstökulut laskivat 4,8 (7,4) miljoonaan euroon ja markkinointikulut 6,3 (7,4) miljoonaan euroon.

Muut liiketoiminnan kulut olivat 26,0 (25,6) miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 20,6 (20,4) miljoonaa euroa.

Ryhmän kulu-tuottosuhte oli 71,8 (68,2) prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvä realisoitumattomien arvonmuutosten aiheuttama tulosvolatiliteetti vaikuttaa merkittävästi Ryhmän kulu-tuottosuhteen tasoon.

Säästöpankkiryhmän tulosta heikentäviä rahoitusvarojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 19,8 (8,4) miljoonaa euroa, joista 15,4 (7,3) miljoonaa euroa kirjattiin luotoista ja muista saamisista. Arvon alentumiset muista rahoitusvaroista olivat 4,4 (1,1) miljoonaa euroa. Arvon alentumiset rahoitusvaroista sisältävät odotettavissa olevien luottotappioiden muutoksen, lopulliset luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset asiakkaille myönnettyistä lainoista ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista. Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä lainoista ja muista saamisista oli 5,7 (3,3) miljoonaa euroa ja sijoitusomaisuudesta 4,4 (1,1) miljoonaa euroa. Toteutuneiden nettoluottotappioiden määrä lainoista ja muista saamisista oli tilikaudella 8,7 (3,0) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän efektiivinen tuloveroprosentti oli 21,9 (21,8) prosenttia.

Tase ja rahoitus (vertailutieto 31.12.2019)

Säästöpankkiryhmän tase oli tilikauden lopulla 13,1 (12,0) miljardia euroa, jossa oli kasvua 9,1 prosenttia. Säästöpankkiryhmän kokonaispääoman tuotto oli 0,4 (0,6) prosenttia.

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 9,3 (8,9) miljardia euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 4,2 prosenttia. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 109,1 (110,4) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän sijoitusomaisuus oli 1,2 (1,1) miljardia euroa. Henkivakuutus toiminnan varat olivat 1 022,6 (952,0) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän velat asiakkaille olivat 7,8 (6,8) miljardia euroa, jossa oli kasvua 14,3 prosenttia. Velat luottolaitoksille olivat 389,9 (242,0) miljoonaa euroa. Liikkeeseenlasketut velkakirjat olivat 2,6 (2,8) miljardia euroa. Tilikaudella erääntyi 500 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina ja liikkeeseen laskettiin yhteensä 434 miljoonaa euroa vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjalainoja. Henkivakuutus toiminnan velat olivat 957,2 (892,6) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän oma pääoma oli 1,2 (1,1) miljardia euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta oli 1,4 (28,6) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän yhtiöt hankkivat 6.11.2020 toteutetulla osakekaupalla Oma Säästöpankki Oyj:n omistamat Säästöpankkiryhmän vähemmistöosuuksia koskevat osakkeet. Toteutuneella kaupalla ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tulokseen. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattava käyvän arvon muutos oli tilikaudella -1,5 (18,1) miljoonaa euroa. Rahavirran suojauksen vaikutus oman pääoman muutokseen oli -0,5 (-0,3) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän oman pääoman tuotto oli 4,6 (6,9) prosenttia

Säästöpankkiryhmän luottosalkun laatu on edelleen hyvällä tasolla ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä riskikeskittyviä toimialoilla, jotka ovat

erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta. Taseen tappiota koskeva odotettavissa olevien luottotappioiden vähennys erä lainoista ja saamisista oli tilikauden lopussa 43,7 (31.12.2019 38,0) miljoonaa euroa, eli 0,44 (31.12.2019 0,39) prosenttia lainoista ja saamisista. Säästöpankkiryhmän järjestämättömät saamiset pysyivät kohtuullisella tasolla merkittävässä määrin keväällä myönnettyjen lyhennysvapaitten takia ollen 0,80 (31.12.2019: 0,90) prosenttia lainoista ja saamisista.

Vakavaraisuus ja riskiasema

Vakavaraisuus (vertailutieto 31.12.2019)

Vuoden 2020 lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän pääomarakenne oli vahva ja koostui suurimmaksi osaksi ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 075,7 (1 044,0) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 069,6 (1 028,6) miljoonaa euroa. Ydinpääoman kasvu johtui pääosin tilikauden voitosta. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Toissijaisia pääomia (T2) oli 6,1 (15,4) miljoonaa euroa, joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 638,8 (5 476,0) miljoonaa euroa, eli 3,0 prosenttia suuremmat kuin viime vuoden lopussa. Merkittävin muutos riskipainotettujen erien nousussa oli asuntoluottokannan kasvu. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 19,1 (19,1) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 19,0 (18,8) prosenttia.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade oli 663,0 (605,1) miljoonaa euroa. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 prosentin vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta lisäpääomavaateesta, luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maa-kohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Yhteenlaskettu pääomavaade,%

31.12.2020	Vähimmäisvaade	Pilari II (SREP) -lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
CET1	4,50	1,25	2,50	0,01	8,26
AT1	1,50	0,00			1,50
T2	2,00	0,00			2,00
Yhteensä	8,00				11,76

Finanssivalvonnan 4.7.2019 tekemä päätös uudesta pilari II pääomavaatimuksesta tuli voimaan 31.3.2020, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymälle asetettu pilari II pääomavaatimus nousi 0,5 prosentista 1,25 prosenttiin. Vaatimuksen määrä perustuu EKP:n LSI-pankkeja koskevaan SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) -metologiaan, jossa lisäpääomavaadeprosentti perustuu valvojan arvion kokonaisarvosanaan. Lisäpääomavaatimus tulee täyttää ydinpääomalla, koskee Säästöpankkien yhteenliittymää ja on voimassa enintään kolme vuotta 31.3.2023 asti.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 6.4.2020 järjestelmäriskipuskurin poistamisesta suomalaisilta luottolaitoksilta, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus aleni 1 prosenttiyksikköä. Finanssivalvonnan päätöksen ta-voitteena on lieventää koronaviruspandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakauteen sekä edistää luottolaitosten kykyä rahoittaa taloutta.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 29.6.2020 muuttaa enimmäisluottotussuhdetta niin, että muiden kuin ensiasunnon ostajien enimmäisluottotussuhde palautetaan lakisääteiselle perustasolle 90 prosenttiin. Lisäksi Finanssivalvonta päätti olla asettamatta muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Suomessa makrovakauspoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaussäätövälineiden käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, pois lukien ns. O-SII -puskuri, kiinteistövakuudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappio-osuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle

Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuslaskennan pääerät

Omat varat (1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 113 328	1 066 603
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-43 750	-37 970
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 069 578	1 028 632
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja		
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 069 578	1 028 632
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	6 089	15 352
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	6 089	15 352
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 075 667	1 043 985
Riskipainotetut erät yhteensä	5 638 817	5 475 985
josta luottoriskin osuus	4 980 108	4 845 471
josta vastuun arvonriski (CVA)	111 723	101 758
josta markkinariskin osuus	29 883	28 824
josta operatiivisen riskin osuus	517 102	499 932
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,0 %	18,8 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,0 %	18,8 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,1 %	19,1 %

Pääomavaatimus

Omat varat yhteensä	1 075 667	1 043 985
Pääomavaatimus yhteensä *	663 015	659 725
Josta Pilari II lisäpääomavaatimusten osuus	70 485	27 380
Pääomapuskuri	412 652	384 260

* Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisä-pääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,25 % Pilari 2 vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,7 (9,1) prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu voimassa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa Yhteenliittymän ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuusiin. Säästöpankkien yhteenliittymä seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

Vähimmäisomavaraisuusaste

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Ensisijainen pääoma	1 069 578	1 028 632
Vastuiden kokonaismäärä	12 286 958	11 277 336
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,7 %	9,1 %

Säästöpankkiryhmän arvion mukaan vuonna 2021 merkittävimmät vakavaraisuuteen vaikuttavat sääntelymuutokset ovat uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen päivitykset (CRR2). Aiempaa laajemman maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto tulee kasvattamaan riskipainotettujen saamisten yhteismäärää 1.1.2021 alkaen. Sitova 3 prosentin vaade vähimmäisvähimmäisomavaraisuusasteelle ja pysyvän varainhankinnan (NSFR) 100 prosentin vähimmäisvaade tulevat voimaan 28.6.2021 osana vakavaraisuusasetuksen päivityksiä. Lisäksi CRR2 sisältää muutoksia muun muassa sijoitusrahasijoitusten, johdannaisten ja pk-yritysluotonannon vakavaraisuusvaatimuksiin.

Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

Kriisintarkkaisuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisintarkkaisukehiksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkkaisuista). Kriisintarkkaisuain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto asetti syyskuussa 2019 Säästöpankkien yhteenliittymälle vaatimuksen alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (MREL-vaade) ja se astui voimaan heti. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin, Sp-Keskuspankkiin tai Sp-Kiinnitysluottopankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari II -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausvirasto päätti, että Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 10,3 prosenttia velkojen ja omien varojen yhteismäärästä.

Riskiasema

Säästöpankkiryhmän riskiasema on pysynyt hyvällä tasolla. Säästöpankkiryhmän riskiasema on pysynyt edelleen hyvällä tasolla. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuus on hyvä, ja järjestämättömät saamiset ovat kohtuullisella tasolla. Aiempaa laajemman maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto tulee kasvattamaan riskipainotettujen saamisten yhteismäärää 1.1.2021 alkaen.

Säästöpankkiryhmän riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän sisäistä valvontaa sekä keskeinen osa ryhmän operatiivista toimintaa. Keskusyhteisön hallituksen vastuulla on ohjata Yhteenliittymän toimintaa. Se antaa maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi siihen kuuluville yrityksille ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta, sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta Yhteenliittymän tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö hyväksyy sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet. Keskusyhteisöön on perustettu liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille. Toimintojen tehtävät:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Säästöpankkiryhmän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta. Näin varmistetaan, että myös kaikki uudet ja olennaiset, mutta myös aikaisemmin tunnistamattomat riskit, tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti, ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmätyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla. Merkittävimmät Säästöpankkiryhmän toimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski, operatiivinen riski ja erilaiset liiketoimintariskit.

Ryhmän riskeistä ja riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa liitteessä 5.

Luottoluokitukset

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 22.1.2021 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on osa Säästöpankkien yhteenliittymää. Säästöpankkien Keskuspankin rooli on varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja varainhankinta. Keskuspankki hankkii varoja ja operoi ryhmän puolesta raha- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujenvälityksen. Keskuspankki huolehtii myös ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja kullakin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Hallintoneuvostoon kuului 19 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston jäsenten määrää laskettiin 26.6.2020 pidetyssä ylimääräisessä osuuskunnan kokouksessa 18 jäsenen ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Antero Savolainen (Säästöpankki Optia, hallituksen puheenjohtaja). Varapuheenjohtajina toimivat Arto Seppänen (Someron Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja Björn West (Kvevlax Sparbank, hallituksen puheenjohtaja). Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen jäseninä ovat vuonna 2020 toimineet seuraavat henkilöt:

Kalevi Hilli, puheenjohtaja
(Säästöpankki Optia) 11.3.2020 asti

Toivo Alarautalahti, varapuheenjohtaja
(Huittisten Säästöpankki) 11.3.2020 asti

Pirkko Ahonen, puheenjohtaja 11.3.2020 alkaen
(Aito Säästöpankki Oy)

Jari Oivo, varapuheenjohtaja 11.3.2020 alkaen
(Myrskylän Säästöpankki)

Jaakko Ossa (Liedon Säästöpankki)

Ulf Sjöblom
(Tammisaaren Säästöpankki)

Sanna Ahonen
(Säästöpankeista riippumaton) 11.3.2020 asti

Marja-Leena Tuomola
(Säästöpankeista riippumaton) 11.3.2020 asti

Pauli Aalto-Setälä
(Säästöpankeista riippumaton) 11.3.2020 asti

Tuula Heikkinen
(Säästöpankeista riippumaton) 11.3.2020 alkaen

Eero Laesterä
(Säästöpankeista riippumaton) 11.3.2020 alkaen

Katarina Segerståhl
(Säästöpankeista riippumaton) 11.3.2020 alkaen

Ari Jutila (Mietoisten Säästöpankki) 11.3.2020 alkaen ja
25.11.2020 asti

Heikki Paasonen
(Säästöpankki Optia) 11.3.2020 alkaen

Säästöpankkiliiton hallitus on päätösvaltainen viiden jäsenen ollessa paikalla. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus valittiin Säästöpankki-liitto osk:n varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 11.3.2020.

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajana on toiminut 1.9.2017 alkaen Tomi Närhinen.

Säästöpankkiliiton varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 11.3.2020 Keskusyhteisön tilintarkastajaksi valittiin Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Petri Kettunen.

Muu kuin taloudellinen raportointi

Taloudellinen hyvinvointi on ollut osa Säästöpankin toimintaa ensimmäisen suomalaisen Säästöpankin perustamishetkestä vuonna 1822 alkaen. Säästöpankkiaatteen mukaisesti Säästöpankkien perustehtävänä oli auttaa Suomen tytöliästä kansaa vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan paremmin - samalla asialla Säästöpankki on edelleen.

Tänä päivänä Säästöpankkiryhmän tehtävänä on toimia asiakkaidensa taloudellisen hyvinvoinnin ja vaurastumisen vastuullisena edistäjänä. Tahdomme tarjota asiakkaillemme parhaan henkilökohtaisten ja digitaalisten palvelujen kokonaisuuden, jossa korostuvat asiakashyöty, asiantuntijuus, asiointin sujuvuus sekä inhimillinen tapa kohdata ja palvella kaikkia asiak-

kaita. Tuloksena syntyy Säästöpankkikokemus, josta meidät tunnetaan.

Liiketoimintamme perustuu vähäriskiseen vähittäispankki-toimintaan. Strategisena tavoitteenamme on kannattava ja kestävä kasvu laajojen ja pitkäaikaisten asiakkaiden määrää kasvattamalla. Vahva asiakasläheisyys ja paikallisuus yhdistyvät toiminnassamme tehokkaaseen toimintaan ja tiiviiseen ryhmän sisäiseen yhteistyöhön.

Säästöpankkiryhmän arvot, asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus ja tuloksellisuus ovat perustana kaikelle toiminnallemme. Yhteiset arvomme ovat myös vastuullisen toimintamme perusta. Tahdomme, että vastuullisuus näkyy kaikessa tekemisessämme ja on osa organisaatiokulttuuriamme. Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on määritelty Säästöpankkiryhmän hallinnointiperiaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä säästöpankkien yhteenliittymän hallinnointiperiaatteita samoin kuin muita yhteenliittymän sisäisiä ohjeita. Hallinnointiperiaatteissa määritellään myös Säästöpankkiryhmän yhteiskunta-vastuu. Hallinnointiperiaatteissa määritelty yhteiskuntavastuu pitää sisällään taloudellisen vastuun, sosiaalisen vastuun, yhteisön hyvinvoinnin edistämisen sekä ympäristövastuun.

Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden olennaisten asioiden raportointi perustuu olennaisuusanalyysiin, jonka tarkoituksena on tunnistaa Säästöpankkiryhmän ja sen sidosryhmien tärkeimmät näkökohdat vastuullisuuden osalta. Syksyllä 2019 päivitimme olennaisuusanalyysimme, koska halusimme kuulla sidosryhmiemme odotuksia vastuullisuudesta sekä analysoida vastuullisuusasioiden liiketoimintavaikutuksia. Olennaisuusanalyysin perusteella tunnistetut Säästöpankkiryhmän olennaiset vastuullisuusteemat olivat ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja yrityskulttuuri, vastuullinen ja kestävä luotonanto, Säästöpankki osana paikallisyhteisöjä, vastuullinen ja kestävä sijoittaminen, vastuullisuus liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa, vastuullisuus palveluissa, tuotteissa ja asiakastyössä sekä Säästöpankkiryhmän suorat ja välilliset vaikutukset ilmastonmuutokseen ja sen vaikutus Säästöpankkiryhmään. Näiden olennaisten teemojen lisäksi pankkitoiminnan perusedellytyksiin kuuluvat taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa, riskienhallinta sekä asiakkaan tietosuoja ja tietoturva. Nämä muodostavat Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden olennaisten teemojen perustan, jonka on oltava kunnossa kaikissa olosuhteissa.

Julkaisemme vuosittain Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportin suomeksi ja englanniksi. Raportissa tuomme esiin, miten vastuullisuus näkyy meidän kaikkien säästöpankkilaisten arjessa ja toiminnassamme. Säästöpankkiryhmä on julkaissut ensimmäisen GRI-raportin 20.6.2019. Raportointiperiaatteiden osalta Säästöpankkiryhmä viittaa GRI (Global Reporting Initiative) Standards -ohjeistoon (GRI-referenced).

Alueen sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen

Säästöpankki on ollut tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa jo lähes 200 vuotta ja säästöpankkilaisilla on edelleen tärkeä tehtävä. Missiomme mukaisesti, Säästöpankit edistävät asiakkaiden säästäväisyyttä ja taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Asiakkaat kaipaavat talousasioissaan luotettavaa ja läheistä kumppania, joka auttaa paremman arjen ja tulevaisuuden luomisessa. Kun asiakkaamme vaurastuvat ja voivat hyvin, heijastuu se Säästöpankkiryhmään ja koko yhteiskuntaan. Sääs-

töpankkiryhmälle on tärkeää pitää Suomen kaupungit, kylät ja lähiöt virkeinä ja kehittyvinä. Säästöpankit ovatkin käyttäneet alusta lähtien osan voitostaan oman toimialueensa hyvinvoinnin edistämiseen. Suurten kertaluontoisten lahjoitusten sijaan Säästöpankit tukevat mieluummin useita mielenkiintoisia, paikallisia hankkeita. Viime vuosina mukaan vastuullisuustyöhön on kutsuttu myös Säästöpankkien asiakkaat. Asiakkailla on mahdollisuus esimerkiksi ehdottaa haluamiaan suomalaisia lahjoituskohteita vuosittaiseen Hyviä tekoja -kampanjaan.

Vuoden 2020 Hyviä tekoja -vastuullisuuskampanjan myötä Säästöpankit lahjoittivat yli 550 000 euroa erilaisiin hyvinvointitekeväisyys-kohteisiin. Kohteissa korostuivat nuoret ja lapset, esimerkiksi urheiluseurat, muut vapaa-ajan toiminnan muodot sekä vapaaehtoistyöntekijöiden avustaminen. Tämän vuoden lahjoituksissa nousi lisäksi isoksi teemaksi vähävaraisten perheiden ruoka-apu koronaviruksen aiheuttamassa tilanteessa, missä apua tarvittiin pikaisella aikataululla. Lahjoituskohteita oli yli 300 kappaletta ympäri Suomen.

Säästöpankkien Tutkimussäätiö myönsi apurahoja yliopistojen tutkijoille ja tutkimushankkeille yhteensä 73 000 euron edestä. Lisäksi osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien omistajina olevat säästöpankkisäätiöt ovat eri puolella maata merkittäviä lahjoittajia yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Henkilöstö

Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän eettisiä pelisääntöjä. Työntekijöillä on vastuu varmista, että asiakkaat saavat tietoa asianmukaisen liiketoimintatapojen mukaisesti. Työntekijöiden on pyrittävä varmistamaan, että asiakkaat tietävät taloudellisten päätösten seuraukset, myös mahdolliset tappioriskit. Nykyisten ja entisten asiakkaiden valitukset on käsiteltävä viivyttämättä ja oikeudenmukaisesti ja noudattaen sovellettavia lakeja ja määräyksiä. Säästöpankkiryhmässä on laadittu ohjeet valitusten käsittelyprosessin tueksi. Viestinnän on oltava kaikille kohderyhmille avointa, todenmukaista ja puolueetonta. Työntekijöiden on keskityttävä tarjoamaan asiakkaille selkeää ja läpinäkyvää tietoa.

Säästöpankkiryhmässä on tärkeää, että jokainen työntekijä tietää mihin organisaatiota ollaan kehittämässä ja mikä on oman työn merkitys tavoitteidemme toteutumisen kannalta. Toteutamme vuosittain Säästöpankkiryhmän yhteisen Meidän Säästöpankki -henkilöstökyselyn, joka on laadittu ryhmästrategiamme pohjalta. Visiomme mukaisesti tahdomme olla osaavin ja luotetuin talouden kumppani ja henkilöstökyselyn avulla saamme arvokasta tietoa siitä, miten rakennamme yhdessä Säästöpankin menestystä tämän vision toteutumiseksi.

Henkilöstökyselyn tavoitteena on seurata strategian vision toteutumista sekä tarjota henkilöstölle mahdollisuus tuoda esiin näkemyksiään, joita hyödynnetään paikallisesti ja ryhmätasolla toiminnan kehittämisessä. Henkilöstökyselyn vastausprosentti on ollut vuosittain korkea; vuonna 2020 henkilöstökyselyyn vastasi 89,20 prosenttia säästöpankkilaisista ja tulosten keskiarvo oli hyvällä tasolla: 3,33 (asteikolla 1-4). Tulosten perusteella säästöpankkilaiset suosittelevat ryhmää työpaikkana ja ovat säästöpankkilaisuudesta ylpeitä. Henkilöstömme vahvuudeksi nousee myös muutoskyvykkyys, mikä näkyy muun muassa siten, että henkilöstö kokee, että heille on luotu edellytykset uudistua työroolin muuttuessa ja heitä kannustetaan kokeilemaan uudenlaisia ratkaisuja työssään.

Menestyminen asiakasliiketoiminnassa ja digitalisaation muutoksessa edellyttää jokaiselta oman asiantuntemuksen jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä sekä yhtenäisenä joukkueena toimimista. Toimintavuoden aikana pääsimme hyödyntämään laajemmin

uusia työvälineitä, jotka mahdollistivat uudenlaisen tavan tehdä työtä vahvistaen samalla yhdessä tekemistä. Myös henkilöstökyselyn tulosten mukaan henkilöstömme pyrkii aktiivisesti kehittämään omaa työtään sekä jakamaan hyviä käytäntöjä kollegoiden kanssa.

Vuonna 2020 Sp-Akatemia, Säästöpankkiryhmän osaamisen kehittämisen verkosto, jatkoi aktiivista toimintaansa neljän työryhmän voimin. Työryhmissä toimi aktiivisesti yli 50 säästöpankkilaista ympäri Säästöpankkiryhmää keskustellen strategian mukaisista osaamistarpeista ja täten edistäen liiketoimintalähtöisten valmennusten toteutusta tärkeiden osaamisalueiden kehittämiseksi. Säästöpankkiryhmän koulutustarjonta painottui koronavirustilanteen myötä etätoteutuksiin ja verkko-oppimiseen. Kuluneen vuoden aikana toteutimme noin 200 koulutusta ja tilaisuutta. Niihin sisältyivät henkilöstön ja johdon pidemmät valmennusohjelmat, lyhyemmät sisäiset etäkoulutukset, informatiiviset tietoisuuskurssit ja eri toimintojen ajankohtaispäivät. Substanssi-osaamisen kehittämisen lisäksi kasvatimme edelleen kyvykkyyttämme mm. esimiestyön, myynnin & asiakastyön johtamisen sekä projektityöskentelyn osalta.

Henkilöstön liikkuvuutta ja osaamisen kehittämistä tuemme lisäksi Säästöpankkiryhmässä muun muassa rakentamalla erilaisia malleja ja käytäntöjä osaamisen jakamisen tueksi. Avoimet työpaikkamme niin määräaikaisiin kuin toistaiseksi voimassa oleviin tehtäviin tulevat aina ensin sisäisiin hakukanaviin ennen ulkoisten rekrytointikanavien käyttöä. Työkiertomallin hyödyntäminen Säästöpankkiryhmässä on mahdollistanut henkilöstön työskentelyn eri projekteissa ja sijaisuuksissa.

Säästöpankkiryhmän henkilöstön määrä vuoden 2020 lopussa oli 1 418 (1 391). Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna oli tilikaudella keskimäärin 1 214 (1 193). Henkilöstöstä oli naisia 76 prosenttia ja miehiä 24, keski-ikä oli 42,7 vuotta (43,0).

Ihmisoikeudet

Säästöpankkiryhmässä kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja pyritään estämään syrjintää kaikessa toiminnassa. Omaan toimintaamme ei suoraan liity välittömästi merkittäviä ihmisoikeusriskejä tai -vaikutuksia, mutta tällaisia vaikutuksia voi kuitenkin liittyä toimitusketjuun tai sijoitus- ja rahoituskohteiden toimintaan. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan kohdeyritysten sosiaalinen vastuu. Suljemme suorien sijoitustemme ulkopuolelle yritykset, jotka jatkuvasti rikkovat kansainvälisiä ihmisoikeus-, työelämä- ja ympäristösopimuksia sekä hyviä hallintotapakäytäntöjä.

Ympäristövastuu

Säästöpankkiryhmä kantaa huolta ympäristöstä vastuullisena suomalaisena pankkiryhmänä. Säästöpankin liiketoiminta ei aiheuta merkittäviä suoria ympäristövaikutuksia, mutta haluamme päivittäisillä teoillamme huolehtia ympäristöstä. Kannustamme henkilöstöä julkisen liikenteen käyttöön, korvaamme työmatkoja ja neuvotteluita puhelin- ja videopalaverilla sekä suosimme ympäristöystävällisiä hankintoja. Välillisiä vaikutuksia ympäristöön voi syntyä Sp-Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusten kautta. Ilmastonmuutoksesta johtuvilla riskeillä ja ympäristöön liittyvällä sääntelyllä voi olla myös merkittäviä taloudellisia vaikutuksia etenkin tietyillä toimialoilla tai maantieteellisen sijainnin osalta. Rahastoyhtiö pyrkii arvioimaan kestävä kehityksen sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksia tarkasteltaviin sijoituskohteisiin. Kehitämme jatkuvasti sijoitusten ympäristötekijöiden, kuten hiilijalanjäljen ja hiiliriskin, raportointia ja seuranta. Vuoden 2019 aikana muun muassa laajensimme rahastojemme vastuullisuusraportointia. Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto sijoittaa varansa yhtiöihin ja rahastoihin, jotka edistävät ympäristön kestävä

käyttöä. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan ESG-asiat (environmental, social, governance), joihin kuuluvat esimerkiksi ympäristövaikutukset.

Taloudellinen vastuu

Taloudellinen vastuu pitää sisällään muun muassa hyvän kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden, hyvän hallintotavan ja vastuullisen johtamisen. Meille on tärkeää, että asiakkamme ja kumppanimme luottavat arviointikykyymme sekä vastuulliseen toimintaamme kaikissa tilanteissa.

Taloudellinen vastuullisuus edellyttää, että Säästöpankkiryhmän kaikki yhteisöt pitävät huolta omasta vakavaraisuudestaan ja maksuvalmiudestaan huonojenkin suhdanteiden aikana. Säästöpankit kantavat vastuuta paikallisen yhteisön taloudellisen hyvinvoinnin edistämisestä.

Säästöpankit eivät esimerkiksi myönnä asiakkailleen liian suuria lainoja tai luottoja, joista asiakkaat eivät selviytyisi tai jotka veisivät heidän taloutensa liian tiukoille.

Säästöpankkiryhmä tuntee vastuuta myös Suomen taloudesta. Säästöpankit maksavat kaikki verot suoraan Suomeen, eivätkä harjoita kyseenalaista verosuunnittelua. Vuonna 2020 tuloveroja maksettiin 14,6 miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmä työllistää rahoitus- ja palvelualan ammattilaisia eri puolilla maata ja on aktiivisesti mukana Finanssialan toimikunnissa kehittämässä Suomen pankkitoimintaa.

Lahjonnan ja korruption torjunta

Säästöpankkiryhmässä noudatettavilla Hyvän liiketavan periaatteilla pyritään varmistamaan, että Säästöpankkiryhmässä toimitaan vastuullisesti, eettisesti sekä lakeja ja sääntelyä noudattaen. Jokaisen työntekijän tulee tuntea nämä periaatteet, ja ne käydään läpi osana uuden henkilön perehdytystä. Hyvän liiketavan periaatteita tarkentavat lisäksi ohjeet eturistiriitojen hallinnasta sekä rikkomuksista ilmoittamisesta.

Säästöpankkiryhmässä ei sallita korruptiota missään muodossa, ei liiketoiminnassa eikä liikekumppanuussuhteissa. Säästöpankki-ryhmään kuuluvissa yhteisöissä ei hyväksytä sellaisten lahjojen tarjoamista tai vastaanottamista, jotka voidaan tulkita lahjonnaksi tai yritykseksi vaikuttaa liiketoimintaan. Työntekijöiden on harkittava erittäin huolellisesti lahjojen vastaanottamista tai niiden antamista asiakkaille, yhteistyökumppaneille tai muille henkilöille, joiden kanssa he ovat työssään tekemisissä.

Riskienhallinta

Riskienvalvonta ja compliance -toiminto valvoo myös muita kuin taloudellisia riskejä osana operatiivisten riskien ja compliance-riskien valvontaa. Compliance-toiminnon vastuulla on varmistaa, että säännösten noudattamista ja vaatimustenmukaisuutta noudatetaan. Myös muiden kuin taloudellisten riskien realisoituminen voi heikentää Säästöpankkiryhmän mainetta ja aiheuttaa mahdollisia vahinkoja sekä asiakkuuksissa että muissa sidosryhmissä. Muut kuin taloudelliset riskit ovat osa liiketoiminnan säännöllisesti tekemiä riskikartoituksia. Uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisprosessissa huomioidaan myös mahdolliset operatiiviset ja compliance-riskit. Muiden kuin taloudellisten riskien hallinta on osa jokapäiväistä tekemistä ja henkilöstöä koulutetaan ja ohjeistetaan säännöllisesti riskienhallinnasta.

Tietoturva

Tietoturvan kehittämisen painopistealueita ovat Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan suojaus tietojenkäsittelyn riskeiltä ja kyberuhkilta, asiakkaiden ja sidosryhmien tietoturvan ja tietosuojan varmistaminen, vaatimuksenmukaisuusvelvoitteiden toteutuminen sekä ryhmätasoisien politiikkojen, ohjeiden ja standardien jalkautus. Tietoturva on keskeisessä osassa Säästöpankkiryhmän strategiassa, jota edistetään tehokkaalla riskijohdattamisella ja monistettavilla ratkaisuilla. Tietoturvan lakisäätöjen vaatimustenmukaisuuden keskeiset velvoitteet ovat PSD2 ja GDPR sekä viitekehyksenä toimii ISF Standardi.

Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin

Pankkitoiminta

Säästöpankkien henkilöasiakkaiden asiakastytyvyisyys ja asiakaskokemus säilyivät tilikaudella vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suosittelemiseksi (NPS) muodostui vuoden aikana keskimäärin 80,5. Asiakaskohtamiset siirtyivät koronan vauhdittamana etäkanaviin ja verkkoneuvotteluiksi. Myös sopimusten digitaalisen allekirjoittamisen käyttö lisääntyi Säästöpankin henkilöasiakaskokemuksissa. Toiminnallisilla muutoksilla vastattiin asiakaskäyttäytymisen muutokseen sekä säästöpankkien tavoitteeseen tarjota asiakkailleen paras henkilökohtaisten ja digitaalisten palvelujen kokonaisuus. Säästöpankkien henkilöasiakaskannan rakenne kehittyi tilikauden aikana positiivisesti. Säästöpankin palveluja laajasti käyttävien ja asiointinsa Säästöpankkiin keskittäneiden henkilöasiakkaiden määrä kasvoi tilikauden aikana 4,6 prosenttia. Säästöpankkien lainakan- ta kasvoi markkinan yleistä kehitystä vastaavasti. Säästöpankit tukivat henkilöasiakkaiden selviytymistä koronakriisissä myöntämällä merkittävään osaan asiakkaidensa lainoja lyhennysvapaan sekä tukien aktiivisesti asiakkaidensa talouden suunnittelua.

Säästöpankkien yritysasiakkaiden asiakastytyvyisyys ja asiakaskokemus säilyivät tilikaudella erittäin vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suosittelemiseksi (NPS) yritysasiakkaiden osalta oli 82,1. EPS:n pankkitutkimuksessa 2020 Säästöpankki nousi ensimmäistä kertaa yritysasiakkaissa niin asiakasuskollisuudessa kuin asiakastytyvyisyydessä voittajaksi. Säästöpankit julkaisivat yritysasiakkailleen uuden mobiilisovelluksen samoin kuin mahdollistivat yritysasiakkaiden sopimusten sähköisen allekirjoituksen. Sähköinen yhteydenpito pankin ja asiakkaiden välillä kasvoikin voimakkaasti vuoden aikana. Säästöpankit reagoivat nopeasti koronan vaikutuksiin yrityksille toteuttamalla asiakkailleen muun muassa useita aiheeseen keskittyneitä webinaareja yhdessä yhteistyökumppaninsa LähiTapiolan kanssa. Webinaareissa Säästöpankkien ja LähiTapiolan sekä muiden yhteistyökumppaneiden asiantuntijat kertoivat koronaan saatavilla olleista tukimuodoista sekä vastasivat osallistujien kysymyksiin. Säästöpankkien palveluja laajasti käyttävien yritys- sekä maa- ja metsätalousyrittäjien määrä kasvoi vuoden aikana 11,1 prosenttia kasvun painoutuessa aiempaa suurempiin pienyrityksiin. Kasvua ilmentää myös Säästöpankkien yritys- sekä asuntoyhteisörähoituksen volyymin kasvu, joka koronatilanteessakin ylitti molemmissa asiakasryhmissä selkeästi keskimääräisen markkinakasvun. Säästöpankit tukivat asiakasyritystensä selviytymistä koronakriisissä myöntämällä merkittävään osaan yritysluotoista lyhennysvapaita sekä tarjoamalla maksuvalmiusrahoitusta kasakriisistä kärsineille yrityksille.

Säästöpankkiryhmä käynnisti vuonna 2019 peruspankkijärjestelmän uudistamisen. Peruspankkijärjestelmä pohjautuu Te-

menos-tekniologiaan ja sen toimittaa Oy Samlink Ab. Toimituksen kokonaishinta Säästöpankkiryhmälle on noin 28,9 miljoonaa euroa ja aktivoidut kustannukset vuoden lopussa olivat yhteensä 8,1 miljoonaa euroa. Hankkeen aikataulua tullaan tarkentamaan alkuvuoden aikana.

Säästöpankkiryhmän kiinnitysluotto- ja keskuspankkitoiminta

Säästöpankkiryhmään kuuluva Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n tavoitteena on vahvistaa Säästöpankkiryhmän toimintaedellytyksiä kilpailukykyisen varainhankinnan kautta ja edistää omalla toiminnallaan Säästöpankkiryhmän strategian toteutumista. Sp-Kiinnitysluottopankki vastaa Säästöpankkiryhmän kiinteistöluottovakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettu- ja joukkolainoja. Säästöpankkiryhmän kiinnitysluottopankkitoiminta eteni tilikaudella suunnitellusti ja luottokanta kasvoi vuoden loppuun mennessä 2 146 (1 957) miljoonaan euroon.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on Säästöpankkien omistama pankki, joka tuottaa Säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan painopiste oli vuonna 2020 ryhmän likviditeettiaseman varmistamisessa ja Säästöpankkien palveluiden edelleen kehittämässä. Säästöpankkien Keskuspankki vei tilikauden aikana loppuun maksukorttien järjestelmäuudistuksen mikä mahdollisti uusien korttitoiminnallisuuksien lanseeraamisen asiakkaille. S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 22.1.2021 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkyvät säilyivät negatiivisina.

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2019)

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 35,4 (60,5) miljoonaa euroa. Korkokate oli 161,2 (155,8) miljoonaa euroa, jossa kasvua oli 3,4 prosenttia. Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 68,7 (62,6) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 9,7 prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 19,6 (39,7) miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 8,1 (11,7) miljoonaa euroa.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset kasvoivat pääosin koronaviruspandemian vuoksi ja olivat yhteensä 19,8 (8,4) miljoonaa

euroa. Lainojen ja saamisten arvonalentumiset olivat 15,4 (7,7) miljoonaa euroa, joista odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli 8,7 (2,4) miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuudesta kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 4,4 (1,8) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut laskivat 61,4 (64,0) miljoonaan euroon. Pankkitoimintasegmentin henkilöstön määrä tilikauden lopulla oli 1 000 (1 044). Liiketoiminnan muut kulut ja poistot kasvoivat 2,8 prosenttia 140,9 (137,0) miljoonaan euroon.

Pankkitoiminnan tase oli 12,3 (31.12.2019: 11,1) miljardia euroa, jossa kasvua oli 11,3 prosenttia. Lainat ja saamiset asiakkailta kasvoivat 4,2 prosenttia 9,3 (31.12.2019: 8,9) miljardiin euroon. Asiakkailta saadut talletukset olivat 7,8 (6,8) miljardia euroa.

Varallisuudenhoidon palvelut

Varallisuudenhoidon palveluiden toimintaan tilikaudella merkittävästi vaikuttivat koronaviruspandemia ja sen vaikutukset sijoitusmarkkinoihin ja yritysten ja maailman talouden kasvunäkymäodotuksiin. Pandemian olosuhteissa Säästöpankkiryhmä keskittyi asiakkaiden tukemiseen, laadukkaaseen palveluun ja asiakasinformointiin erityisesti sähköisiä kanavia hyödyntäen. Säästöpankit kehittivät palveluitaan vuoden aikana kaikissa asiointikanavissa. Säästöpankkiryhmässä käynnistettiin myös yksityispankkipalveluiden tarjoaminen vaativammille sijoitusasiakkaille. Sp-Henkivakuutuksen ja Sp-Rahastoyhtiön operatiivinen toiminta säilyi koko vuoden häiriöttömänä ja asiakaskokemus hyvällä tasolla. Aikaisempiin kriiseihin verrattuna asiakkaat toimivat rauhallisemmin, eikä laajoja rahasto-osuuksien lunastuksia tai henkivakuutus tuotteiden takaisinostoja tapahtunut.

Haasteellisesta toimintaympäristöstä huolimatta nettomerkinnot Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimiin sijoitusrahastoihin olivat positiiviset. Markkinaosuus kotimaisten rahastoyhtiöiden joukossa kasvoi 0,2 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 2,7 prosenttia. Uusia jatkuvia rahastosäästösopimuksia tehtiin 5,8 prosenttia vertailuvuotta vähemmän ja rahastomerkinnoista 62 prosenttia (vertailuvuonna 40 prosenttia) tehtiin sähköisesti.

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastopääomat kasvoivat edellisvuodesta 3,6 prosenttia ja olivat vuoden lopussa 3,2 miljardia euroa (2,6). Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien varojen määrä oli 5,0

miljardia euroa (4,5), kun mukaan luetaan varainhoitosopimusten perusteella hallinnoitava varallisuus. Nettomerkinnot Säästöpankkirahastoihin olivat 111,7 miljoonaa euroa (98,8). Rahastojen osuudenomistajien määrä kasvoi 33,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Rahastoissa oli 255 501 (191 941) osuudenomistajaa. Osuudenomistajilla mitattuna Sp-Rahastoyhtiö on Suomen neljänneksi suurin rahastoyhtiö.

Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi tilikauden päättyessä 22 sijoitusrahastoa, joista suurin rahasto oli Säästöpankki Korke Plus sijoitusrahasto 723,6 miljoonan euron pääomilla. Rahasto oli 38 535 osuudenomistajalla myös suurin osuudenomistajien määrällä mitattuna. Eniten uutta pääomaa Säästöpankkirahastoista keräsi Säästöpankki Ryhti sijoitusrahasto, jonka nettomerkinnot olivat 65,7 miljoonaa euroa.

Vahvan alkuvuoden jälkeen maaliskuussa alkanut yleinen epävarmuus hidasti säästöhankintakulutusten maksutulokertymää. Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulo säilyi loppuvuoden vakaana ja takaisinnotot maltillisina. Riskihankintakulutusten kysyntä jatkui koko vuoden hyvänä parantuen vuoden jälkimmäisellä puoliskolla turvakelpoisten luottojen myyntimäärän kasvussa. Maksutulo kasvoi edellisvuodesta 2,6 prosenttia.

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2019)

Varallisuudenhoidon palveluiden tulos ennen veroja oli 30,9 (24,7) miljoonaa euroa.

Henkivakuutus toiminnan nettotuotot 18,3 (15,4) miljoonaa euroa, nousivat 18,9 prosenttia vertailukauteen nähden. Henkivakuutus toiminnan maksutulo oli 105,2 (102,6) miljoonaa euroa. Korvauskulut olivat 76,5 (95,9) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 30,8 (27,5) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot kasvoivat suurempien asiakasvarojen ja hallinnoitavien rahastopääomien myötä.

Liiketoiminnan kulut pysyivät viime vuoden tasolla ollen 17,8 (17,9) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 7,8 (7,2) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä laskivat 10,0 (10,7) miljoonaa euroon. Varallisuudenhoidon palveluiden henkilöstön lukumäärä 31.12.2020 oli 81 (78).

Henkivakuutus toiminnan varat olivat tilikauden lopussa 1 007,2 (31.12.2019: 936,6) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnaiset vakuutus-säästöt olivat 856,6 (31.12.2019: 780,1) miljoonaa euroa.

Varallisuudenhoidon palveluiden tase oli 1 018,1 (31.12.2019: 946,7) miljoonaa euroa.

Muut toiminnot

Muihin toimintoihin sisältyy Säästöpankkiliitto osk, Sp-Koti Oy, Säästöpankkipalvelut Oy ja muut Säästöpankkiryhmään yhdisteltävät yhtiöt. Muut toiminnot eivät muodosta raportoitavaa segmenttiä.

Kiinteistönvälitykseen keskittyvä franchising-yhtiö Sp-Koti Oy kasvoi selvästi asuntomarkkinoita nopeammin liikevaihdon kasvussa lähes 25 prosenttia ja kauppamäärän kasvussa lähes 22 prosenttia. Asuntomarkkinoilla kiinteistönvälittäjien tekemien asuntokauppojen kauppamäärä kasvoi noin 0,5 prosenttia. Yritysten määrä kasvoi 3:lla ja välittäjämäärä noin 20 välittäjällä edelliseen vuoteen verrattuna. Sp-Koti Oy:öön kuului 36 yritystä ja yksi oma yksikkö. Ketju on toimipisteiden ja myytävien kohteiden määrän osalta kolmanneksi suurin välitysketju Suomessa.

Olennaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen

Säästöpankkiliitto osk:in hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkiryhmän taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Vuoden 2021 näkymät

Toimintaympäristön näkymät

Koronavirus määrittelee edelleen globaalin talouden kehityskulkua vuonna 2021. Rokotusten myötä valoa on jo näköpiirissä ja hiljalleen rajoitustoimia pystytään purkamaan, kun rokottamiset edistyvät. Se toki ottaa aikansa, sillä kyseessä on massiivinen globaali logistinen operaatio. Toisaalta viruksen uudet, aiempaa helpommin tarttuvat mutaatiot, voivat johtaa tautitapausten nopeaan nousuun ennen kuin rokotuksista saadaan merkittävää apua. Alkuvuotta värittää siis köydenveto uusien tartuntojen ja rokotusten välillä.

Vuoden ja rokotusten edetessä rajoitustoimia pystytään kuitenkin hiljalleen purkaa. Se tapahtunee eri maissa hieman eri aikaan. Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla talouden elpyminen pääsee kunnolla käyntiin ja voi olla nopeakin. Kuluttajien säästämistä on noussut ympäri maailman, joten kuluttajilla on käytössään rahaa ja se mahdollistaa kulutuksen nopean puruskahduksen koronan helpottaessa.

Finanssipoliittista elvytystä jatketaan vielä vuonna 2021. Esi merkiksi USA:n uusi presidentti Biden on ajamassa massiivista talouden elpymispakettia, joskin on vielä epäselvää, kuinka suuri osa siitä toteutetaan. Euroopassa elpymispaketin rahoja aletaan käyttää ja lisäksi yksittäiset maat jatkavat vielä elvytystä tarvittaessa. Hiljalleen tosin painopiste siirtyy talouspolitiikan normalisointiin. Myös keskuspankkien rahapolitiikka pysyy elvyttävänä ja korot matalalla. Elpymisen käynnistyessä keskuste lu osto-ohjelmien alasajamisesta tosin alkaa ja se voi aiheuttaa hermostuneisuutta markkinoilla.

Vuosi 2021 tulee olemaan kaksijakoinen; alkuvuonna talous vielä kärsii koronasta, mutta loppuvuonna elpyminen pääsee kunnolla käyntiin. Kiina toimii edelleen kasvuveturina ja maan talouden odotetaan kasvavan jopa 8-10 %:n vauhtia. USA:n ja Euroopan kasvuennusteet ovat noin 5 %.

Myös Suomen talous elpyy koronan aiheuttamasta kuopasta. Säästöpankkiryhmän kasvuennuste vuodelle 2021 on 2,5 %. Suomen talouskasvu jää monia muita vaisummaksi, koska pudotus vuonna 2020 oli pienempi. Alkuvuosi vielä kärjistellään koronan kanssa, mutta vuoden jälkipuoliskolla elpyminen pääsee kunnolla käyntiin.

Kuluttajille on jäänyt säästöjä, joita aletaan käyttää tautitilanteen helpottaessa. Tämä mahdollistaa yksityisen kulutuksen nopean elpymisen. Työttömyys nousee hieman vielä alkuvuonna ennen kuin kääntyy laskuun loppuvuonna elpymisen lähdettyä kunnolla käyntiin.

Myös yritysten luottamus on noussut pohjistaan. Kun elpyminen pääsee kunnolla käyntiin, näkyy se erityisesti palvelusektorilla, joka on ollut selvällä vajaakäytöllä koronan myötä. Teollisuuden tilaukset kääntyvät loppuvuonna 2020 jo pieneen nousuun usean laskukuukauden jälkeen ja eurooppalaisten teollisuusyritysten luottamus on säilynyt hyvällä tasolla, joten myös teollisuuden näkymät ovat kohtuulliset. Avainasemassa on globaalin elpymisen käynnistyminen ja rokottamisen edistyminen.

Vuonna 2020 yritysten konkurssija nähtiin Suomessa jopa normaalia vähemmän, mikä johtuu väliaikaisesta konkurssilainsäädännön muutoksesta. Lakimuutoksen rauettua nähdään todennäköisesti hetkellinen konkurssien määrän kasvu. Koronakriisi on myös mahdollisesti käynnistänyt laajemmankin rakennemuutoksen yrityssectorissa, mutta sen vaikutusta on tässä vaiheessa vielä vaikea arvioida.

Suurimmat riskit liittyvät edelleen tautitilanteeseen. Mikäli esimerkiksi viruksesta tulisi uusia vaarallisempia muunnoksia, rokkottaminen etenisi hitaasti tai ilmenisi vakavia sivuvaikutuksia, voi taloustilanne muuttua nopeasti heikommaksi. Jos globaalin talouden elpyminen viivästyy, heijastuu se myös Suomen talousnäkyymiin. Myös rahoitusmarkkinoiden kriisiytyminen voisi johtaa reaalityalouden heikkenemiseen.

Liiketoiminnan näkymät

Markkinakorkojen matala taso haastaa tuloksentekeä edelleen vuonna 2021. Matala korkotaso ei kuitenkaan vaaranna Säästö-

pankkiryhmän tuloksentekeä tai vakavaraisuutta. Säästöpankkiryhmä on vakavarainen ja ryhmän liiketoiminta on suhteellisen matalariskistä.

Vuonna 2021 Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan painopisteenä on edelleen Säästöpankkiryhmän kilpailukykyyn parantaminen ja asiakaskeksien strategian toteuttaminen. Tähän Säästöpankeilla on hyvät edellytykset. Ryhmän tavoite vuonna 2021 on saada enemmän pankkiasiointinsa Säästöpankkiin keskittäviä asiakkaita.

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja, Tomi Närhinen
puh. 040 724 3896

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Kulu-tuottosuhte:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut}}{\text{Liiketoiminnan tuotot}}$
Oman pääoman tuotto %:	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Oma pääoma, sis. määräysvallattomien osuuden (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Kokonaispääoman tuotto %:	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Omanvaraisuusaste %:	$\frac{\text{Oma pääoma (sis. määräysvallattomien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma}}$

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2016. Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkiryhmällä ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksestä, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2020	1-12/2019
Korkotuotot		183 038	186 650
Korkokulut		-22 071	-31 031
Korkokate	4	160 967	155 619
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	5	99 742	90 334
Sijoitustoiminnan nettotuotot	6	19 569	36 668
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	7	18 335	15 426
Liiketoiminnan muut tuotot	8	7 974	23 349
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		306 588	321 395
Henkilöstökulut		-89 510	-87 228
Liiketoiminnan muut kulut		-110 046	-111 569
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-20 601	-20 347
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-220 157	-219 145
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	9	-19 760	-8 379
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		70	936
Tulos ennen veroja		66 740	94 807
Tuloverot		-14 648	-20 675
Tilikauden tulos		52 092	74 132
Jakautuminen:			
Omistajien osuus tuloksesta		51 280	72 949
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		812	1 183
Yhteensä		52 092	74 132

Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Kauden tulos	52 092	74 132
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot (/tappiot)	-724	-908
Yhteensä	-724	-908
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-1 543	18 123
Rahavirran suojauksesta	-451	-301
Yhteensä	-1 994	17 823
Kauden laaja tulos	49 375	91 048
Jakautuminen:		
Omistajien osuus laajasta tuloksesta	48 387	87 172
Määräysvallattomien omistajien osuus laajasta tuloksesta	988	3 875
Yhteensä	49 375	91 048

Säästöpankkiryhmän tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2020	31.12.2019
Varat			
Käteiset varat		1 183 519	680 411
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	11	109 060	110 450
Lainat ja saamiset asiakkailta	11	9 283 660	8 906 493
Johdannaiset	12	76 438	68 697
Sijoitusomaisuus	13	1 159 201	1 140 782
Henkivakuutustoiminnan varat	14	1 022 561	951 962
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä		300	231
Aineelliset hyödykkeet		52 151	57 956
Aineettomat hyödykkeet		38 709	37 462
Verosaamiset		10 792	3 873
Muut varat		160 670	50 790
Varat yhteensä		13 097 063	12 009 105
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			3 909
Velat luottolaitoksille	15	389 879	242 010
Velat asiakkaille	15	7 778 931	6 804 436
Johdannaiset	12	570	3 835
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	16	2 626 632	2 755 856
Henkivakuutustoiminnan velat	17	957 174	892 648
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		29 220	51 104
Verovelat		73 933	59 955
Varaukset ja muut velat		85 015	77 241
Velat yhteensä		11 941 354	10 890 995
Oma pääoma			
Peruspääoma		25 236	20 339
Kantarahasto		32 452	34 452
Rahastot		270 056	232 906
Kertyneet voittovarot		826 526	802 073
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä		1 154 271	1 089 770
Määräysvallattomien omistajien osuus		1 438	28 621
Oma pääoma yhteensä		1 155 709	1 118 391
Velat ja oma pääoma yhteensä		13 097 063	12 009 386

Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	52 092	74 132
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	55 622	152 196
Maksetut tuloverot	-10 091	-8 240
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	97 623	218 089
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-10 706	6 986
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-43 023	8 825
Lainat ja saamiset asiakkailta	30 230	-423 090
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	-3 895	-40 398
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenoon	-376 343	4 908
Henkivakuutustoiminnan varat	-1 570	-110 482
Muut varat	-109 367	16 749
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	962 640	234 463
Velat luottolaitoksille	125 471	16 079
Velat asiakkaille	967 275	-139 393
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	-134 820	262 414
Henkivakuutustoiminnan velat	-776	90 852
Muut velat	5 490	4 511
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	545 591	-83 950
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituskiinteistöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-18 189	-32 676
Sijoituskiinteistöjen sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	1 993	69
Investointien rahavirta yhteensä	-16 196	-32 607
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	2 710	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-24 594	-21 695
Voitonjako	-1 704	-1 692
Muut oman pääoman erien rahamääräiset vähennykset	-10 278	
Muut	-3 870	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-37 736	-23 388
Rahavarojen muutos	491 659	-139 944
Rahavarat tilikauden alussa	721 950	861 894
Rahavarat tilikauden lopussa	1 213 609	721 950

Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:

Käteiset varat	1 183 519	680 411
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	30 090	41 539
Rahavarat yhteensä	1 213 609	721 950

Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta

Arvonalentumiset rahoitusvaroista	19 760	5 294
Käyvän arvon muutokset	-16 689	253
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	24 609	18 539
Osakkuusyhtiöiden tulosvaikutus	-70	-936
Henkivakuutustoiminnan oikaisut	5 433	108 372
Muut oikaisut	7 433	
Myyntivoitot- ja tappiot sijoituskiinteistöistä sekä aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	497	
Tuloverot	14 648	20 675
Yhteensä	55 622	152 196

Saadut korot	190 723	197 946
Maksetut korot	31 783	41 795
Saadut osingot	4 255	6 728

Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma

(1 000 euroa)	Peruspää- oma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kantarahasto	Käyvän ar- von rahasto	Suojau- sinstrument- tien rahasto	Vararahasto	Muut rahas- tot	Rahastot yhteensä	Voittovarot	Säästöpankki- ryhmän omis- tajien osuus yhteensä	Määräysval- lottomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	20 338	34 475	60 354	-2 858	2 552	69 760	85 483	249 766	733 762	1 003 866	24 929	1 028 795
Laaja tulos												
Kauden voitto									72 949	72 949	1 486	74 436
Muut laajan tuloksen erät				16 990	-301			16 690	-908	15 782	2 367	18 149
Laaja tulos yhteensä				16 990	-301			16 690	72 042	88 732	3 854	92 585
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-1 861	-1 861		-1 861
Muut muutokset	1	-23				456	470	904	-1 821	-918	-203	-1 121
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen									-7	-7		-7
Oma pääoma yhteensä 31.12.2019	20 339	34 452	60 354	14 133	2 252	70 216	85 953	267 359	802 114	1 089 812	28 579	1 118 391

Oma pääoma 1.1.2020	20 339	34 452	60 354	14 133	2 252	70 216	85 953	267 359	802 114	1 089 812	28 579	1 118 391
Laaja tulos												
Kauden voitto									51 280	51 280	1 136	52 416
Muut laajan tuloksen erät				3 729	-451			3 278	-724	2 554	-148	2 405
Laaja tulos yhteensä				3 729	-451			3 278	50 557	53 834	988	54 822
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-1 702	-1 702	-99	-1 801
Siirrot erien välillä	4 897		27 651			-17 249	-11 829	3 470	-3 168	302		302
Muut muutokset		-2 000	39 667			-4 380	12	33 298	-48 004	-14 706		-14 705
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen									26 730		-28 030	-1 300
Oma pääoma yhteensä 31.12.2020	25 236	32 452	127 672	17 862	1 801	48 586	74 136	307 406	826 526	1 127 540	1 438	1 155 709

LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1: KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ JA SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄSTÄ

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsen-säästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskus-yhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 Säästöpankkiä, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj sekä edellä mainittujen

konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankki-ryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoinnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsen-säästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

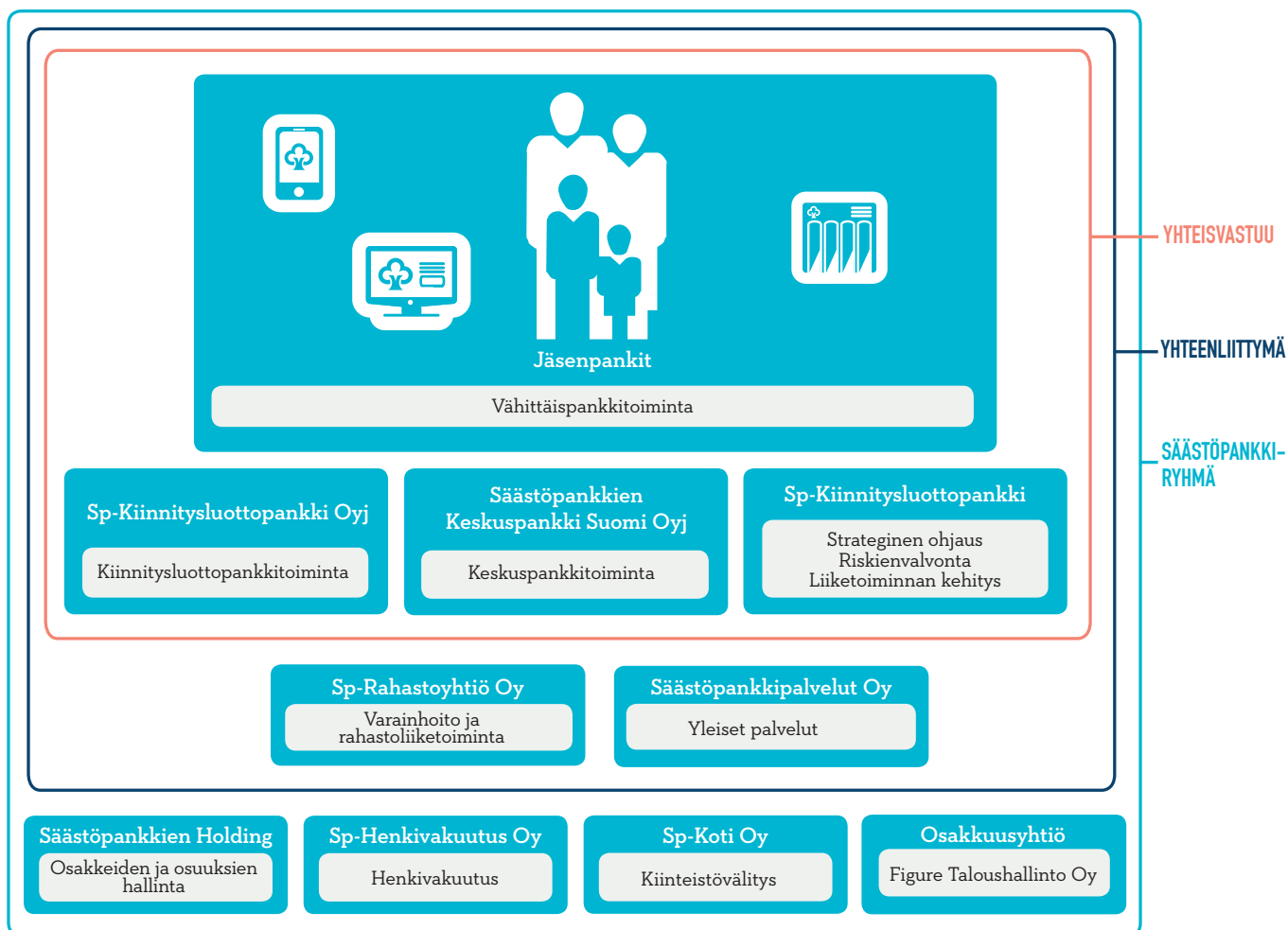
Tilikauden aikana toteutettiin kaksi säästöpankkien välistä fuusioita. Huittisten Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankkiin ja Systemän Säästöpankki fuusioitui Helmi Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien määrä väheni 20 pankista 18 pankkiin. Edellä mainitut muutokset ovat olleet Säästöpankkiryhmän sisäisiä, eikä järjestelyillä siten ole vaikutusta Säästöpankkiryhmän tulokseen.

Säästöpankkiryhmä osti 6.11.2020 aikaisemman ilmoituksen mukaisesti Oma Säästöpankki Oyj:n omistamat Nooa Säästöpankki Oy:n, Sp-Henkivakuutus Oy:n, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n, Säästöpankkien Holding Oy:n ja Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n osakkeet. Vähemmistöosuuksien hankinnalla ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tulokseen.

Säästöpankkien yhteenliittymän ja sen ympärille muodostuvan Säästöpankkiryhmän rakenne on kuvattu alla olevassa kaaviossa:

Säästöpankkiryhmän rakenne

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana Keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Kaikki tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt on lueteltu liitteessä 42. Kaikki jäljempänä esitetyt luvut ovat Säästöpankkiryhmän lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Säästöpankkiliitto osk:n kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Jäljennökset Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksistä sekä puolivuosisikatsauksista ovat saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma tai Säästöpankkiliiton toimiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on 15. helmikuuta 2021 hyväksynyt Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen 31. joulukuulta 2020 päättyvältä tilikaudelta ja tilinpäätös annetaan tiedoksi osuuskunnan kokoukselle 11. maaliskuuta 2021.

LIITE 2: LAATIMISPERIAATTEET

Yleistä

Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös on laadittu Euroopan Unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2020 on laadittu IAS 34 Osavuusi-katsaukset-standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laatimisperiaatteet ovat olennaisilta osin samat kuin vuoden 2019 tilinpäätöksessä. Tilinpäätöksen 2019 liitetiedoista löytyvät noudatetut tilinpäätösperiaatteet kokonaisuudessaan.

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastettu.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös laaditaan euroina, joka on Säästöpankkiryhmän kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta.

Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkiryhmän johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkiryhmän keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon määrittämiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin, henkivakuutus sopimuksista aiheutuvan velan määrittämiseen, laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen vahvistetuista tappioista sekä eläkevelvoitteiden nykyarvoon.

Tilinpäätöksessä 31.12.2020 merkittävin johdon arvioihin vaikuttava epävarmuustekijä on ollut vallitseva koronaviruspandemia (COVID-19) -tilanne. Koronaviruspandemian taloudellisten vaikutusten arviontiin liittyy huomattavaa epävarmuutta, joka vaikuttaa erityisesti rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrittämiseen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittäminen

Säästöpankkiryhmän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit sisältävät useita tekijöitä, jotka vaativat johdon harkintaa.

- Laskennassa käytettävien mallien valinta niin, että ne kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- Malleissa tehdyt oletukset ja asiantuntija-arviot
- Luottoriskin merkittävän kasvun laadullisten ja määrällisten kriteerien määrittäminen
- Laskennassa käytettävien talouden tulevaa kehitystä kuvaavien makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa.
- Talouden ennusteiden laatiminen ja niiden toteutumisen todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Säästöpankkiryhmä käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaamisen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä.

Tilinpäätöshetkellä johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti vaiheessa 3 oleviin saataviin ja oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon.
- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamalliin. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset tai haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto.
- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat pandemiasta johtuvat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Luottokannan analyysin perusteella Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä, joiden osalta mallien tuottamaa odotettavissa olevaa luottotappiota olisi tarpeen kasvattaa johdon harkintaan perustuvalla oikaisulla. Luottokannan laadun tarkastelussa erityistä huomiota on kiinnitetty vaiheessa 3 oleviin saataviin sekä myönnettyjen lyhennysvapaiden määrään, toistuvuuteen ja kohdentumiseen. Keväällä myönnetty lyhennysvapaat ovat pääsääntöisesti päättyneet syys-lokakuussa ja niistä merkittävää osaa ei ole jatkettu. Lainahoitajousten määrä on säilynyt vakaana.

Säästöpankkiryhmä on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytettävät neljä makrotalouden skenaarioria marraskuussa. Skenaariorissa käytettyjä makrotalouden muuttujia tai eri skenaariorille määritettyjä painotuksia ei ole muutettu.

Päättäneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkiryhmä on noudattanut vuoden 2020 alusta alkaen seuraavia voimaantulleita uusia ja muutettuja standardeja:

Muutokset IFRS-standardeihin sisältyviin Käsitteellistä viitekehystä koskeviin viittauksiin (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Uudistettu viitekehys kokoaa viime vuosina käyttöön otetuissa standardeissa IASB:n käyttämän ajattelun. Käsitteellinen viitekehys palvelee pääasiassa IASB:n työkaluna standardien kehittämisessä sekä tukee IFRS Interpretations Committeea standardien tulkinnaissa. Viitekehys ei kumoa yksittäisten IFRS -standardien vaatimuksia. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 3:een Liiketoiminnan määritelmä (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla supistettiin ja selvennettiin liiketoiminnan määritelmää. Ne myös sallivat yksinkertaistetun arvioinnin tekemisen siitä, onko hankittu toimintokokonaisuus ennemmin ryhmä omaisuuseriä kuin liike-toiminta. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan Olennaisen määritelmä (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät olennaisuuden määritelmää sekä antavat siihen ohjeistusta. Lisäksi määritelmään liittyviä selityksiä on parannettu. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 9:ään ja IFRS 7:ään - Viitekorkouudistus (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksien taustalla ovat viitekorkojen vertailuarvoasetuksen (ns. IBOR-reformi) valmisteluun ja käyttöönottoon liittyvät epävarmuustekijät. Muutoksilla helpotetaan rahoitusinstrumenttien suojauslaskennan edellytysten täyttämistä viitekorkouudistusta edeltävällä kaudella. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 16:een – Covid-19:ään liittyvät vuokrahelputukset (sovellettava 1.6.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutos sallii vuokralle ottajien jättää kirjaamatta vuokrahelputukset vuokrasopimusten muutoksina, mikäli helputukset ovat Covid-19 -pandemian suora seuraus ja ne täyttävät tietyt ehdot. Säästöpankkiryhmä ei ole soveltanut standardimuutosta Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä.

Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkiryhmä ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkiryhmä ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muut kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2020.

Muutokset IFRS 9:ään, IAS 39:ään, IFRS 7:ään, IFRS 4:ään ja IFRS 16:een* - Viitekorkouudistus - Vaihe 2 (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset antavat ohjeita viitekorkouudistuksen jälkeiselle ajalle sopimuksen mukaisten rahavirtojen sekä suojaussuhteissa tapahtuneiden muutosten osalta, kun muutokset johtuvat nimenomaan viitekorkojen vertailuarvoasetuksen voimaantulosta (IBOR-reformin aiheuttamat muutokset). Muutoksilla ohjataan yhtiöitä kuvaamaan uudistuksen voimaantulon aiheuttamat vaikutukset tilinpäätöksessä. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 16:een – Proceeds before Intended Use* (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja niihin liittyvät

valmistusmenot tulee kirjata tulosvaikutteisesti. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 37:ään - Tappiolliset sopimukset - Costs of Fulfilling a Contract* (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla selvennetään, että kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2018-2020* (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksilla on selvennetty seuraavia standardeja:

- IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto - Subsidiary as a first-time adopter: Tytäryritys, josta tulee ensisiirtyjä myöhemmin kuin emoyrityksestä, voi päättää arvostaa kertyneet muuntoerotsamaan määrään kuin konsernitilinpäätöksessä.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - Fees in the '10 per cent' test for derecognition of financial liabilities: Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta niin, että kun määritetään maksettua palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot.
- IFRS 16 Vuokrasopimukset, esimerkki 13: Muutoksella poistetaan esimerkistä vuokralle antajan suorittamat vuokratilojen remontointiin liittyvät maksut, sillä esimerkki oli epäselvä siltä osin, miksi ao. maksut eivät ole kannustin.

Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 1:een - Classification of Liabilities as Current or Non-current* (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen sallittua)

Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa IAS 1:n soveltamis käytäntöä sekä selventää velkojen luokittelua lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset* (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja paremmin ymmärtämään vakuuttajien altistumista riskeille sekä ymmärtämään niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin. Säästöpankkiryhmässä Sp-Henkivakuutus Oy:n vakuutus sopimukset ovat IFRS 17:n piirissä. Valmistautuminen uuden standardin tuomiin muutoksiin on aloitettu.

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 3: SEGMENTTI-INFORMAATIO

Säästöpankkiryhmä raportoi segmenttitiedot IFRS 8 -standardin mukaisesti. IFRS 8:n mukaan raportointi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle muodostaa segmenttiraportoinnin perustan. Tilinpäätöksessä segmenttietona esitettävän informaation segmenttijako perustuu täten samaan jakoon, jota noudatetaan johdon raportoinnissa.

Säästöpankkiryhmän ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii Säästöpankkiliito osk:n hallitus. Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä, ja Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaan Säästöpankkiryhmän resurssien kohdistamisesta ja tuloksellisuuden arvioinnista vastaa ensisijaisesti Keskusyhteisön hallitus.

Säästöpankkiryhmän raportoitavat segmentit ovat Pankkitoiminta sekä Varallisuudenhoidon palvelut. Raportoitaviin segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään täsmäytyslaskelmilla.

Pankkitoimintasegmenttiin sisältyvät jäsensäästöpankit, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj. Säästöpankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa. Säästöpankkien Keskuspankki toimii jäsenpankkien keskusluottolaitoksena. Sp-Kiinnitysluottopankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät

kuluerät ovat henkilöstökulut sekä muut liiketoiminnan kulut.

Varallisuudenhoidon palvelut -segmenttiin sisältyy Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Henkivakuutus Oy. Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahastojen hallinnointia sekä omaisuudenhoitoa ja Sp-Henkivakuutus Oy henkivakuutustoimintaa. Varallisuudenhoidon palvelut -segmentin merkittävimmät tuottoerät ovat palkkiotuotot, vakuutusmaksutulo sekä sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat palkkiokulut, korvauskulut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, jotka esitetään liitteessä 2.

Ryhmän sisäiset transaktiot eliminoidaan raportoitavien segmenttien sisällä ja välillä. Hankintameno -eliminoinnit, määräysvallattomien omistajien osuus sekä muut Ryhmän sisäiset järjestelyt sisältyvät täsmäytyslaskelmilla esitettäviin eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

IFRS 8 mukaisesti Säästöpankkiryhmän tulee ilmoittaa, jos tuotot liiketoimista yhden yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa ylittävät 10 % Ryhmän tuotoista. Säästöpankkiryhmällä ei ole asiakkaita, joiden tuotot ylittäisivät 10 % Ryhmän tuotoista.

Tuloslaskelma 2020 (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	161 153	-131	161 022
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	68 690	30 806	99 497
Sijoitustoiminnan nettotuotot	19 576	-398	19 178
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		18 335	18 335
Liiketoiminnan muut tuotot	8 102	118	8 220
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	257 521	48 731	306 252
Henkilöstökulut	-61 429	-7 761	-69 190
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-140 886	-10 047	-150 933
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-202 314	-17 808	-220 123
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-19 775		-19 775
Tulos ennen veroja	35 431	30 923	66 354
Tuloverot	-8 339	-6 145	-14 484
Tilikauden tulos	27 092	24 777	51 870
Tase 2020			
Käteiset varat	1 183 519		1 183 519
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	109 060		109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 284 085		9 284 085
Johdannaiset	76 438		76 438
Sijoitusomaisuus	1 423 097		1 423 097
Henkivakuutustoiminnan varat		1 007 198	1 007 198
Muut varat	253 577	11 578	265 155
Varat yhteensä	12 329 776	1 018 776	13 348 552
Velat luottolaitoksille	389 890		389 890
Velat asiakkaille	7 783 609		7 783 609
Johdannaiset	570		570
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 626 632		2 626 632
Henkivakuutustoiminnan velat		960 690	960 690
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	29 136		29 136
Muut velat	133 231	15 976	149 207
Velat yhteensä	10 963 068	976 667	11 939 734
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	1 000	81	1 081

Täsmäytyslaskelmat (1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Tuotot		
Raportoitavien segmenttien tuotot yhteensä	306 252	312 340
Allokoimattomat tuotot, muut toiminnot	336	9 055
Säästöpankkiryhmän tuotot yhteensä	306 588	321 395
Tulos		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	51 870	67 434
Allokoimattomat erät, muut toiminnot	223	6 698
Säästöpankkiryhmän tulos yhteensä	52 092	74 132

	31.12.2020	31.12.2019
Varat		
Raportoitavien segmenttien varat yhteensä	13 348 552	12 009 105
Allokoimattomat varat, muut toiminnot	-251 489	
Säästöpankkiryhmän varat yhteensä	13 097 063	12 009 105
Velat		
Raportoitavien segmenttien velat yhteensä	11 939 734	10 890 413
Allokoimattomat velat, muut toiminnot	1 620	301
Säästöpankkiryhmän velat yhteensä	11 941 354	10 890 714

Tuloslaskelma 2019 (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	155 784	-138	155 646
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	62 616	27 556	90 172
Sijoitustoiminnan nettotuotot	39 733	-386	39 347
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		15 426	15 426
Liiketoiminnan muut tuotot	11 675	73	11 749
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	269 808	42 532	312 340
Henkilöstökulut	-63 992	-7 208	-71 200
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-136 996	-10 670	-147 666
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-200 988	-17 878	-218 866
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-8 364		-8 364
Tulos ennen veroja	60 457	24 653	85 110
Tuloverot	-15 447	-2 229	-17 676
Tilikauden tulos	45 010	22 425	67 434
Tase 2019			
Käteiset varat	683 111		683 111
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	112 675		112 675
Lainat ja saamiset asiakkailta	8 908 907		8 908 907
Johdannaiset	68 697		68 697
Sijoitusomaisuus	1 173 523		1 173 523
Henkivakuutustoiminnan varat		936 577	936 577
Muut varat	131 948	10 117	142 065
Varat yhteensä	11 078 860	946 694	12 025 554
Velat luottolaitoksille	242 010		242 010
Velat asiakkaille	6 814 138		6 814 138
Johdannaiset	3 835		3 835
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 809 624		2 809 624
Henkivakuutustoiminnan velat	-6 199	903 793	897 595
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	51 020		51 020
Muut velat	69 126	3 065	72 191
Velat yhteensä	9 983 555	906 858	10 890 413
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	1 044	78	1 122

LIITE 4: KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	4 064	3 973
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	324	450
Lainoista ja saamisista asiakkailta	144 766	143 840
Saamistodistuksista	8 420	11 166
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	23 349	25 477
Muista	2 115	1 744
Yhteensä	183 038	186 650
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-3 640	-4 067
Veloista asiakkaille	-6 880	-10 954
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-1 325	-2 380
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-9 006	-11 658
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-873	-1 532
Muista	-347	-439
Yhteensä	-22 071	-31 031
Korkokate	160 967	155 619

LIITE 5: PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	18 924	21 268
Talletuksista	275	328
Maksuliikenteestä	44 818	37 994
Arvopapereiden välittämisestä	1 373	1 172
Rahastoista	30 818	27 384
OmaisuuDENhoidosta	530	501
Lainopillisista tehtävistä	4 035	3 934
Arvopaperien säilytyspalkkiot	1 881	1 592
Vakuutusten välityksestä	1 544	1 612
Takauksista	2 018	1 918
Muista	2 807	2 906
Yhteensä	109 022	100 608
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 458	-3 398
Arvopapereista	-408	-858
Rahastoista		-40
OmaisuuDENhoidosta	-792	-772
Muista*	-4 621	-5 206
Yhteensä	-9 280	-10 274
Palkkiotuotot ja kulut, netto	99 742	90 334

* josta merkittävimpana maksujenvälityspalkkiokulut 2 408 tuhatta euroa (2 441 tuhatta euroa).

LIITE 6: SIOJITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	245	-75
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	991	1 622
Saamistodistuksista yhteensä	1 236	1 546
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	19	82
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	19	82
Yhteensä	1 255	1 629
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	89	207
Osakkeista ja osuuksista		
Arvostusvoitot ja tappiot	-1 261	1 555
Osinkotuotot	3 685	3 329
Myyntivoitot ja -tappiot	17	697
Arvostusvoitot ja tappiot	15 389	32 026
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-193	38
Johdannaisista*)	-101	65
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	14 174	17 065
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	-11 531	-17 478
Yhteensä	20 268	37 505
* Sisältää -83 (-60) tuhatta euroa rahavirran suojauksen tehotonta osuutta.		
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokra- ja osinkotuotot	6 692	6 768
Myyntivoitot ja -tappiot	497	492
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	74	105
Vastike- ja hoitokulut	-5 097	-5 151
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-4 008	-4 641
Vuokrakulut sijoituskiinteistöistä	-112	-40
Yhteensä	-1 955	-2 467
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	19 569	36 668

LIITE 7: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Vakuutusmaksutulo		
Säästöpankkiryhmän osuus	105 238	102 604
Jälleenvakuuttajien osuus	-826	-666
Sijoitustoiminnan nettotuotot*	58 915	99 818
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-77 633	-94 687
Korvausvastuun muutos	1 167	-1 243
Vakuutusvelan muutos		
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-66 482	-88 306
Muut	-2 044	-2 095
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	18 335	15 426

*Sijoitustoiminnan nettotuotot (1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Korkokate	36	95
Osinkotuotot	552	472
Realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot	133	26
Realisoitumattomat arvomuutokset	59 927	97 400
Muut sijoitukset	213	343
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-375	-11
Sijoitussidonnaisten asiakasvarojen nettotuotot	-1 571	1 493
Yhteensä	58 915	99 818

LIITE 8: LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Sijoitustoiminnan nettotuotot (1 000 euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Vuokra- ja osinkotuotot oman käytön kiinteistöistä	-8	132
Myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä	86	397
Pankkitoiminnan muut tuotot *	6 548	21 909
Muut	1 348	912
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	7 974	23 349

*Merkittävimpänä eränä tilikaudella 2019 Samlink Oy:n osakekaupasta saatu myyntivoitto 12 miljoonaa euroa.

LIITE 9: ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat rahoitusvarat arvonalentumisvaiheittain	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2020				
Sijoitusomaisuus	632 984	4 200	4 000	641 184
Lainat ja saamiset	8 569 101	577 336	203 129	9 349 566
Taseen ulkopuoliset erät	599 029	21 986	4 500	625 514
Yhteensä	9 801 113	599 321	211 629	10 616 264

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2019				
Sijoitusomaisuus	676 749	1 500	210	678 459
Lainat ja saamiset	8 073 404	694 343	207 469	8 975 216
Taseen ulkopuoliset erät	557 131	20 782	1 640	579 553
Yhteensä	9 307 283	715 125	209 320	10 233 228

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset asiakkailta sekä asiakkaisiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2020	5 764	3 674	28 609	38 048
Siirto vaiheeseen 1	289	-1 129	-56	-896
Siirto vaiheeseen 2	-209	1 356	-441	706
Siirto vaiheeseen 3	-1 054	-730	7 174	5 390
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	1 709	294	936	2 940
Erääntymiset ja lyhennykset	-677	-514	-2 394	-3 585
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-7 985	-7 985
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			282	282
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-911	-187	6 045	4 948
ECL-mallin parametrien muutokset	1 267	25	2 602	3 893
ECL:n nettomuutos				5 692
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2020	6 177	2 789	34 774	43 739

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Sijoitusomaisuus (1 000 euroa)	Vaihe 1 12 kk ECL	Vaihe 2 Koko voimassa- oloajan ECL	Vaihe 3 Koko voimassa- oloajan ECL	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2020	1 775	1 200	107	3 081
Siirrot vaiheeseen 2	-9	111		102
Siirrot vaiheeseen 3	-7	-1 200	3 128	1 921
Uudet saamistodistukset	872		124	997
Erääntyneet saamistodistukset	-714		-107	-821
Luottoriskin muutoksen vaikutus	2 419			2 419
ECL:n nettomuutos				4 618
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2020	4 336	111	3 253	7 699
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2020 yhteensä				51 439
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2020 yhteensä				10 310

Koronaviruspandemia (COVID-19)

Säästöpankkiryhmä on tarjonnut asiakkailleen mahdollisuuden lyhennysvapaaseen ja koronapandemian alkamisen seurauksena myönnettyjen lyhennysvapaiden määrä kasvoi merkittävästi tilikauden ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Myönnettyjen lyhennysvapaiden keskimääräinen kesto oli 7 kuukautta ja merkittävää osaa vuoden 2020 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla erääntyneistä lyhennysvapaista ei jatkettu. Tilikauden päättyessä lainakannasta oli lyhennysvapaalla 22 % (12/19: 20 %) ja 2,0 miljardia euroa (12/19: 1,8 miljardia euroa), mikä vastaa vertailukauden tasoa. Myönnetty lyhennysvapaa tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi, ja siirtää ECL vaiheessa 1 olevan sopimuksen ECL vaiheeseen 2, jos lyhennysvapaa täyttää lainanhoitojouston kriteerit. Lainanhoitojoustojen määrä kasvoi ensimmäisellä vuosipuoliskolla merkittävästi ja oli tilinpäätöshetkellä 208,9 (31.12.2019 23,8) miljoonaa euroa.

Luottokannan (lainat ja saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät) odotettavissa olevan luottotappion laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa neljää eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makrotalouden ennusteisiin. Laskennassa käytettävät skenaariot ja niille asetetut painot ovat: optimistinen 40%, perus 50%, lievä taantuma 8% ja syvä taantuma 2%. ECL laskennassa käytettävien talouden skenaarioiden ennustehorisontti on kolme vuotta, jonka jälkeisinä vuosina makrotalouden tekijöiden arvojen oletetaan pysyvän vakaina ja vastaavan ennustejakson kolmannen vuoden arvoja. Koronapandemia on huomioitu ECL laskennassa päivittämällä skenaarioissa käytetyt makrotalouden tekijät tilikauden viimeisellä kvartaalilla. Alla on esitetty keskeiset makrotalouden tekijät ja niiden ennustetut arvot seuraavalle kolmelle vuodelle (arvojen vaihteluväli eri skenaarioiden välillä).

	2021	2022	2023
- BKT kasvu	2,5% / -2,5%	1,3% / 1,0%	1,2% / 1,1%
- Investointien kasvu	4,0% / -3,5%	1,5% / 3,0%	1,50 %
- Työttömyysaste	7,5% / 12,0%	7% / 11%	7,0% / 10%
- Inflaatio	1,0% / -1,5%	0% / 1,5%	1,8% / 0,5%
- Asuntojen hinnat	1,0% / -4,0%	0% / 1,0%	1,5% / 0,5%

Talouden heikentyneet näkymät vaikuttivat skenaarioissa käytettävien muuttujien arvoihin ja kasvattivat Säästöpankkiryhmän odotettavissa olevan luottotappion määrää 1,4 miljoonalla eurolla. Päivityksen vaikutus on esitetty yllä olevassa ECL virtalaskelmassa rivillä "ECL-mallin parametrien muutokset".

ECL mallin parametrien muutokset

Säästöpankkiryhmä on lyhentänyt ECL laskennan vaiheessa 2 olevien sopimusten tervehtymisaikaa (ajanjakso jonka aikana sopimuksen tulee täyttää yhtäjaksoisesti vaiheen 1 kriteerit) 12 kuukaudesta 3 kuukauteen. Lisäksi ECL laskennassa käytettiin EAD (vastuun määrä maksukyvyttömyden hetkellä) ja

LGD (tappion määrä maksukyvyttömyyden toteutuessa) parametrien määrittämiseen on tehty tarkennuksia. Edellä mainituista muutoksista, kuten myös ECL laskennassa käytettävien parametrien vuosittaisista päivityksistä aiheutuvat vaikutukset on esitetty ECL virtalaskelmassa rivillä "ECL-mallin parametrien muutokset".

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset asiakkailta sekä asiakkaisiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2019	5 209	5 374	24 563	35 146
Siirto vaiheeseen 1	395	-1 856	-58	-1 519
Siirto vaiheeseen 2	-262	1 303	-373	668
Siirto vaiheeseen 3	-267	-816	5 121	4 038
Uuden saamiset (uusluotonmyöntö)	1 826	425	876	3 127
Erääntymiset ja lyhennykset	-749	-646	-6 217	-7 612
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-547	-547
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-384	-110	5 244	4 750
ECL:n nettomuutos				2 905
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2019	5 768	3 674	28 609	38 050

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Sijoitusomaisuus (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2019	1 686			1 686
Siirrot vaiheeseen 2	-5	666		661
Siirrot vaiheeseen 3	-9		167	158
Uudet saamistodistukset	586	534	3	1 123
Erääntyneet saamistodistukset	-378		-63	-441
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-157			-157
Laskentamallin muutosten vaikutus	-2			-2
ECL:n nettomuutos				1 341
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2019	1 721	1 200	107	3 028
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2019 yhteensä				41 078
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2019 yhteensä				4 246

VARAT

LIITE 10: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

31.12.2020 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankin- tamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Ei rahoitusvaroja/-velkoja	Yhteensä
Käteiset varat	13 491		1 170 028			1 183 519
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	109 060					109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 282 311		1 350			9 283 660
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta rahavirran suojausta			2 637			2 637
josta käyvän arvo suojausta			73 801			73 801
Sijoitusomaisuus	7 692	685 635	426 959		38 915	1 159 201
Henkivakuutus toiminnan varat*		157 983	859 567		5 011	1 022 561
Varat yhteensä	9 412 553	843 619	2 534 342		43 926	12 834 440

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat						
Velat luottolaitoksille				389 879		389 879
Velat asiakkaille				7 778 931		7 778 931
Johdannaiset						
Suojaavat johdannaiset						
josta käyvän arvon suojausta			570			570
Liikkeeseen lasketut velkakirjat				2 626 632		2 626 632
Henkivakuutus toiminnan velat*			854 766	99 246	3 161	957 174
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				29 220		29 220
Velat yhteensä			855 337	10 923 908	3 161	11 782 406

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

31.12.2019 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankin- tamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Ei rahoitusvaroja/-velkoja	Yhteensä
Käteiset varat	14 096		666 315			680 411
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	110 450					110 450
Lainat ja saamiset asiakkailta	8 906 493		530			8 906 493
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta rahavirran suojausta			3 272			3 272
josta käyvän arvo suojausta			65 425			65 425
Sijoitusomaisuus	37 040	640 460	423 209		40 073	1 140 782
Henkivakuutus toiminnan varat*		170 454	780 052		1 456	951 962
Varat yhteensä	9 068 078	810 914	1 938 802		41 530	11 858 794

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			3 909			3 909
Velat luottolaitoksille				242 010		242 010
Velat asiakkaille				6 804 436		6 804 436
Johdannaiset						
Suojaavat johdannaiset						
josta käyvän arvon suojausta			3 835			3 835
Liikkeeseenlasketut velkakirjat				2 755 856		2 755 856
Henkivakuutus toiminnan velat*			778 993	109 619	4 036	892 648
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				51 104		51 104
Velat yhteensä			786 737	9 963 025	4 036	10 753 798

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

LIITE 11: LAINAT JA SAAMISET

31.12.2020 (1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	109 060		109 060
Yhteensä	109 060		109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	80 649	-1 994	78 655
Lainat	8 671 111	-37 418	8 633 693
Korkotukilainat	479 202	-1 305	477 898
Valtion varoista välitetyt lainat	167	-7	160
Luottokortit	93 834	-1 423	92 412
Takaussaamiset	988	-145	843
Yhteensä	9 325 952	-42 292	9 283 660
Lainat ja saamiset yhteensä	9 435 012	-42 292	9 392 720

31.12.2019 (1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	110 450		110 450
Yhteensä	110 450		110 450
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	87 126	-1 995	85 131
Lainat	8 318 985	-32 165	8 286 820
Korkotukilainat	435 804	-1 239	434 564
Valtion varoista välitetyt lainat	254	-18	236
Luottokortit	100 011	-1 294	98 717
Takaussaamiset	1 118	-185	934
Muut saamiset	91		91
Yhteensä	8 943 388	-36 895	8 906 493
Lainat ja saamiset yhteensä	9 053 838	-36 895	9 016 943

LIITE 12: JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkiryhmä suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Rahavirran suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksettuun hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tu-

loslaskelmassa erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan suojausinstrumenttien rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

31.12.2020 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta		Varat	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus	566 020	719 000	1 028 000	2 313 020	73 801	570
Korkojohdannaiset	560 000	719 000	1 028 000		73 546	315
Osake- ja indeksi-johdannaiset	6 020				255	255
Rahavirran suojaus	10 000	40 000			2 637	
Korkojohdannaiset	10 000	40 000			2 637	
Yhteensä	576 020	759 000	1 028 000	2 313 020	76 438	570

Johdannaiset yhteensä	76 438	570
------------------------------	---------------	------------

Tilikaudella 1-12/2020 kirjattiin -451 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin. Rahavirran suojauksen tehoton osuus tilikaudella 2020 oli -83 tuhatta euroa ja se on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	1 060	1 777		2 837
Yhteensä	1 060	1 777		2 837

31.12.2019 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta		Varat	Velat
Suojaavat johdannais-sopimukset						
Käyvän arvon suojaus	566 982	1 247 020	933 000	2 747 003	65 425	3 835
Korkojohdannaiset	535 000	1 241 000	933 000	2 709 000	62 681	1 090
Osake- ja indeksijohdannaiset	31 982	6 020		38 003	2 744	2 744
Rahavirran suojaus		50 000		50 000	3 272	
Korkojohdannaiset		50 000		50 000	3 272	
Yhteensä	566 982	1 297 020	933 000	2 797 003	68 697	3 835

Johdannaiset yhteensä 68 697 3 835

Tilikaudella 1-12/2019 kirjattiin -376 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin. Rahavirran suojausten tehoton osuus tilikaudella 2019 oli 60 tuhatta euroa ja se on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	1 013	2 515		3 529
Yhteensä	1 013	2 515		3 529

LIITE 13: SIOITUSOMAISSUUS

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	682 367	639 344
Osakkeet ja osuudet	3 268	1 116
Yhteensä	685 635	640 460
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Saamistodistukset	24 452	41 405
Osakkeet ja osuudet	402 507	381 804
Yhteensä	426 959	423 209
Jaksotettuun hankintameno arvoistettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	7 745	37 451
Odotettavissa olevat luottotappiot	-53	-412
Yhteensä	7 692	37 040
Sijoituskiinteistöt	38 915	40 073
Sijoitusomaisuus yhteensä	1 159 201	1 140 782

Erittely liikkeeseen laskijan noteerauksen perusteella

31.12.2020 (1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tu- loksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintame- noon arvostet- tavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	120 289	821	7 201	128 312
Muilta	561 869	398 629	100	960 598
Muut				
Muilta	3 477	27 509	338	31 324
Yhteensä	685 635	426 959	7 639	1 120 234

31.12.2019				
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	218 983	361 054	35 640	615 676
Muilta	398 873	35 881		434 754
Muut				
Muilta	22 603	26 275	1 400	50 279
Yhteensä	640 460	423 209	37 040	1 100 709

LIITE 14: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Sijoitusrahastot	515 183	449 394
Varainhoitosalkut	133 699	132 781
Muu sijoitussidonnainen kateomaisuus	207 693	197 876
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	856 574	780 052
Muut sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	2 992	3 878
Yhteensä	2 992	3 878
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	1 245	2 075
Osakkeet ja osuudet	156 739	164 501
Yhteensä	157 983	166 576
Muut sijoitukset yhteensä	160 976	170 454
Henkivakuutustoiminnan sijoitukset yhteensä	1 017 550	950 506
Muut varat		
JV-Vakuutusmaksusaamiset	84	340
Muut saamiset	4 686	723
Siirtosaamiset	241	383
Muut varat yhteensä	5 011	1 446
Henkivakuutustoiminnan varat yhteensä	1 022 561	951 952

Henkivakuutuksen käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen saamistodistusten, osakkeiden ja osuuksien sekä johdannaisten erittely noteerauksen liikkeesenlaskijan perusteella

(1 000 euroa)	31.12.2020			31.12.2019		
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannaiss- sopimukset	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannaiss- sopimukset
Noteeratut	2 992	856 574		3 878	780 052	
Muilta	2 992	856 574		3 878	780 052	
Yhteensä	2 992	856 574		3 878	780 052	

VELAT

LIITE 15: VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	62 000	38 000
Velat luottolaitoksille	327 879	204 010
Yhteensä	389 879	242 010
Velat asiakkaille		
Talletukset	7 723 943	6 751 132
Muut rahoitusvelat	3 149	3 764
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	51 839	49 539
Yhteensä	7 778 931	6 804 436
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	8 168 810	7 046 446

LIITE 16: LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	1 064 545	1 246 791
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	1 496 153	1 495 065
Muut		
Sijoitustodistukset	65 934	14 000
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	2 626 632	2 755 856
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	709 073	430 364
Kiinteäkorkoiset	1 917 559	2 325 493
Yhteensä	2 626 632	2 755 856

Säästöpankkiryhmällä ei ole ollut viivästyksiä tai laiminlyöntejä liittyen sen liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin.

LIITE 17: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset	99 246	109 619
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	526 079	534 454
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	328 688	244 540
Vastuuvelan riittävyystestin mukainen täydennys		
Muut velat		
Siirtovelat ja saadut ennakot	2 450	2 571
Muut	711	1 464
Henkivakuutustoiminnan velat yhteensä	957 174	892 648

Vastuuvelka on arvostettu kansallisen tilinpäätöksen periaatteiden mukaisesti. Arvostusperiaatteet on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa (liite 2). Vastuuvelan riittävyystestissä verrataan vastuuvelan riittävyttä sisäisen mallin mukaiseen vastuuvelkaan. Riittävyystesti on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa. Duraatio perustuu sisäisen mallin mukaisiin vastuuvelan kassavirtoihin ja riskittömään korkokäyrään.

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 18: KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteeratuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan Ryhmän tilinpäätöksessä pois-toilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo ilmoitetaan liitetietona. Käypien arvojen määrittelyn perustana on käytetty mahdollisimman vertailukelpoisia markkinahintoja tai kiinteistön nettotuottoihin perustuvaa arvostusmallia. Merkittävimpien kiinteistöjen osalta arvostukselle pyritään saamaan riippumattoman arvioit-sijan lausunto.

Säästöpankkiryhmällä ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkina, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalai-nat sekä muut arvopaperit ja pörssiosakkeet ja -johdannaiset, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainfor-maatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. valuutta- ja korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada jul-kisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osa-keinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteeraus-ta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon. Tasoon 3 luetaan myös Ryhmän sijoituskkiinteistöt.

Siirrot tasojen välillä

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtu-neen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muu-toksen toteutumispäivänä.

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä ei ole ollut kauden 1.1.-31.12.2020 ai-kana.

31.12.2020	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 598 337	1 575 388		22 949	1 598 337
Varallisuudenhoidon palvelut*	859 567	858 620		947	859 567
Johdannaisopimukset					
Pankkitoiminta	76 438		76 438		76 438
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	685 635	676 896	3 999	4 740	685 635
Varallisuudenhoidon palvelut*	157 983	151 053		6 930	157 983
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	7 692	7 858			7 858
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 404 861		10 922 864		10 922 864
Rahoitusvarat yhteensä	12 790 514	3 269 815	11 003 301	35 567	14 308 682
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	38 915			67 538	67 538
Yhteensä	38 915			67 538	67 538

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihiin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2020	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoittain			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Varallisuudenhoidon palvelut*	854 766	854 766			854 766
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	570		570		570
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 824 662	2 579 940	7 278 230	769 983	10 628 152
Rahoitusvelat yhteensä	11 679 998	3 434 706	7 278 800	769 983	11 483 489

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	18 167	2 124	20 291
Hankinnat	11 335		11 335
Myynnit	-8 363	-1 140	-9 503
Eräntyneet tilikauden aikana	-62		-62
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	107	-27	80
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	455	-11	444
Siirrot tasolta 1 ja 2	1 310		1 310
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	22 949	947	23 896

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvonmuutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	3 920	11 557	15 477
Hankinnat	1 062		1 062
Myynnit	-1 422	-5 610	-7 031
Eräntyneet kauden aikana	5		5
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-11	716	705
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	196	268	464
Siirrot tasolta 1 ja 2	990		990
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	4 740	6 930	11 671

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot". Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

Herkkyyshanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3 (1 000 euroa)		
31.12.2020	Kirjanpito- arvo	Negatiivinen tulosvaiku- tus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	22 949	-735
Varallisuudenhoidon palvelut	947	-24
Yhteensä	23 896	-760
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	4 740	-7
Varallisuudenhoidon palvelut	6 930	-1 040
Yhteensä	11 671	-1 046
Yhteensä	35 567	-1 806

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyysoletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu oletamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyyshanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisien osalta herkkyyshanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

31.12.2019	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoinen			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 090 054	1 071 357		18 167	1 090 054
Varallisuudenhoidon palvelut*	783 930	781 806		2 124	783 930
Johdannaisoimukset					
Pankkitoiminta	68 697		68 697		68 697
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	640 460	634 542	1 997	3 920	640 460
Varallisuudenhoidon palvelut*	166 576	155 020		11 557	166 576
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	37 040	37 131		400	37 531
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 030 509		11 639 928		11 639 928
Rahoitusvarat yhteensä	11 817 265	2 680 389	11 710 621	36 168	14 427 175
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	40 073			64 610	64 610
Yhteensä	40 073			64 610	64 610

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

31.12.2019	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoittain			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Varallisuudenhoidon palvelut*	778 993	778 993			778 993
Muut toiminnot**	3 909	3 909			3 909
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	3 835		3 835		3 835
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Pankkitoiminta	9 853 322	3 888 451	6 784 417	238 235	10 911 102
Rahoitusvelat yhteensä	10 640 059	4 671 353	6 788 252	238 235	11 697 839

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	20 531	692	21 223
Hankinnat	3 344	970	4 313
Myynnit	-5 521		-5 521
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	189		189
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	682	462	1 145
Siirrot tasolle 1 ja 2	-1 251		-1 251
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	18 167	2 124	20 291

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvonmuutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	5 347	10 899	16 245
Hankinnat	1 160	4 193	5 352
Myynnit	-921	-4 322	-5 244
Eräänntyneet kauden aikana	-1 129		-1 129
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-740	26	-714
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	-50	762	712
Siirrot tasolta 1 ja 2	2 283		2 283
Siirrot tasolle 1 ja 2	-2 028		-2 028
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 920	11 557	15 222

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot". Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3
(1 000 euroa)

31.12.2019	Kirjanpito- arvo	Negatiivinen tulosvaiku- tus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	18 167	-400
Varallisuudenhoidon palvelut	2 124	-961
Yhteensä	20 291	-1 361
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	3 920	-43
Varallisuudenhoidon palvelut	11 557	-1 101
Yhteensä	15 477	-1 144
Yhteensä	35 768	-2 505

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisien osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

LIITE 19: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETTOUTUS

Säästöpankkiryhmän johdannaissopimuksiin sovelletaan joko ISDA:n tai Finanssialan johdannaissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan nettouttaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2020				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatujen rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen	Nettosumma
Varat							
Johdannaissopimukset				76 438		60 481	15 957
Yhteensä				76 438		60 481	15 957

Velat							
Johdannaissopimukset				570		250	320
Yhteensä				570		250	320

31.12.2019				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatujen rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen	Nettosumma
Varat							
Johdannaissopimukset				68 697		51 721	16 975
Yhteensä				68 697		51 721	16 975

Velat							
Johdannaissopimukset				3 835		1 870	1 965
Yhteensä				3 835		1 870	1 965

LIITE 20: VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Luotot *	2 059 487	1 881 238
Muut	91 343	13 558
Annetut vakuudet yhteensä	2 150 830	1 894 796
Saadut vakuudet		
Kiinteistövakuudet	8 804 193	8 463 899
Saamistodistukset	96 654	35 911
Muut	127 806	105 291
Saadut takaukset	49 179	54 736
Saadut vakuudet yhteensä	9 077 832	8 659 838

* Sp-Kiinnitysluottopankin liikkeeseenlaskemien vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi asetetut luotot.

LIITE 21: TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Takaukset	71 247	70 833
Luottolupaukset	647 056	639 816
Muut	2 315	4 178
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	720 619	714 827

LIITE 22: LÄHIPIIRITIEDOT

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on määritellyt Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluvat tahot. Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluu Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät yhtiöt ja yhteisöt, osakkuusyhtiöt ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Lisäksi lähipiiriin kuuluu yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen mää-

räysvalta. Säästöpankkiryhmän johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan Säästöpankkiliitto osk:in hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä johtoryhmän jäsenet.

Lähipiirille myönnetty luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

31.12.2020 (1 000 euroa) Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	5 009	2 667	2 227	9 903
Varat yhteensä	5 009	2 667	2 227	9 903
Velat				
Talletukset	3 130	3 745	6 317	13 192
Muut velat	1 026	2 921	198	4 145
Velat yhteensä	4 157	6 665	6 515	17 337
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	461	235	276	972
Yhteensä	461	235	276	972
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	36	46	34	116
Korkokulut	-4	-1	-1	-6
Vakuutusmaksutuotot	217	162		379
Palkkiotuotot	4	6	2	12
Muut kulut			-4 764	-4 764
Yhteensä	253	213	-4 730	-4 264

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

** Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

(1 000 euroa) Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio	2020	2019
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	4 342	4 252
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		50
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	499	404
Yhteensä	4 841	4 705

31.12.2019 (1 000 euroa) Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	6 673	5 056	6 668	18 397
Varat yhteensä	6 673	5 056	6 668	18 397
Velat				
Talletukset	3 240	8 585	2 218	14 042
Muut velat	1 073	838		1 911
Velat yhteensä	4 312	9 423	2 218	15 953
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	396	330	1 267	1 993
Yhteensä	396	330	1 267	1 993
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	49	71	61	181
Korkokulut	-6	-3		-9
Vakuutusmaksutuotot	80			80
Palkkiotuotot	4	9	7	20
Muut kulut			-4 763	-4 763
Yhteensä	127	78	-4 695	-4 491

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

** Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

Säästöpankki